

Erahuvi-
hariduse
toetamise kord
ühtlustatakse
lk 3

Haiba uues
katlamajas
avatud uste
päevad
lk 4

Noor mees
kooliköögis
põrmustab kulbiga
kurja söögitadi
kuvandi
lk 6

NR 23 DETSEMBER 2018

Saue Valdus

KOHALIK
LEHT
KOHALIKUST
ELUST JA
OLUST

Hakkame ägedaid valima: 31. detsembriks on oodatud ette- panekud Saue valla aasta tegu 2018 ja vapimärkide kandidaatidele

Öeldakse, et ega eestlane napilt kedagi kiitma või kellelegi tunnustavalt öläle patsutama ei lähe. Ja siis öeldakse, et igäüks seda sisimas ikka vaikselt ootab. Nüüd on lihtne võimalus kõva häälega oma poolehoiuavaldus välja öelda.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Volikogu on just äsja vastu võtnud uue tunnustamise korra (loe lähemalt lk 2), mille järgi on vaja detsembriku lõpuks kokku koguda sauevallakate ettepanekud, mis võiks olla Saue valla 2018. aasta tegu ning kes on väärt Saue valla vapimärki.

Saue valla vapimärk on kõrgeim tunnustuse vorm ja see antakse sauevallakast väarikale kodanikule, kes on kohusetundlikult ja pikka aega täitnud oma tööülesandeid, saavutades kõrge kvalifikatsiooni

ning autoriteedi vallas oma ala spetsialistide hulgas; ettevõtjale või ettevõtte juhile, kes on edukalt arendanud ettevõtlust ja Saue valla majanduselu ning pakkunud tööd Saue valla elanikele.

Vapimärgi kandidaadiks võib esitada inimese nii isiklike kui ettevõtete juubelite puhul või ka välisriigi kodaniku, kes on programmide, projektide, aktsioonide kaudu kaasa aidanud Saue valla sotsiaalsele, kultuurilisele ja majanduslikule arengule.

Aasta tegu on auhind, mis antakse, et tunnustada kogukonnale olulise täht-

OLULINE

- Aasta tegu nominentide ning vapimärgi saajate kandidaatide ettepanekud koos põhjendustega tuleks saata 31. detsembriks 2018. aastaks e-posti aadressile kaija.velmet@sauevald.ee või Saue vallamaja (Tule 7 Saue linn).
- Avalduste vormid on leitavad valla kodulehelt.
- Vapimärgi saajad valib ja kinnitab volikogu oma otsusega.
- Aasta teo valib ja kinnitab vallavalitsus vastavalt avalikule hääletustulemusele.

susega ettevõtmist ja selle eestvedajat. Saue valla aasta teo oodatakse ettepanekuid koos põhjendusega, aga esitamisel ei peaks end liialt ahistama mingite kriteeriumitega.

See võib olla juhitud nii ettevõtte, omavalitsuse, lihtinimese kui külaseltsi poolt. See võib olla suur asi nagu muuseumi avamine, aga samahästi ka väike, et keegi tegi kellegi elu palju ilusamaks, või on miski, mis võibolla välja suurelt ei paistagi, aga on küla jaoks hullult tähtis.

Esitatavad ettepanekud pannakse hääletamiseks välja alates 2. jaanuarist

kuni 31. jaanuarini Saue valla Facebooki lehel, valla kodulehel, halduskeskustes ja raamatukogudes. Favoriidid kinnitab vallavalitsus vastavalt hääletustulemustele ja need pärjatakse veebruaris, kui Saue vald tähistab Eesti Vabariigi aastapäeva piduliku vastuvõtuga.

Kas Saue valla aasta tegu 2018 võiks olla mõne rajatise valmimine, uus algatus või mõne vana aastatepikkune püsimine? Esita oma ettepanekud juba täna ja näitame meie tegusatele ja ägedatele, et tegelikult me ikka märkame ja oskame hinnata.

Tagasivaade: Saue valla aasta tegu 2017

MOMU Mootorisporti Muuseum

Juba eelmisel aastal valiti esmakordselt ühendvalla aasta tegu. Paarikümne nominendi seast vormistus hääletustulemustele vastavalt esikolmik, milles kaks esimest positsiooni haarati nissikate poolt. Igati respektabel tulemus pisema lõunapoolse nurga poolt – tehti tähelepanuväärseid tegusid. Kolmas pjedestaalikoht läks Saue linna.

Saue valla aasta tegu 2017

MOMU Mootorisporti Muuseum Turbas – usamatult vinge Ellamaa elektriijaama hoonesse rajatud muuseum, ainulaadne kooslus ajaloolisest hoonest ja maailmas haruldasest võidusõidutehnika ekspositsioonist.

Teine lemmik

Heategu „Aitame Jürgeni kõndima“ – Riisipere tüdruk Gerly Kedelauk koos oma kompanjoni Kairi Oruga lükkas käima kampaania õnnetuse läbi elanud poisile taastumiseks ja taastusraviks abi leidmiseks, mille käigus koguti kokku ligi 70 000 eurot ja paar autotäit asju ja söögikraami.

Kolmas lemmik

Saue rongijaama rajajate mälestuse jäädvustamine – 1872. aastal hakkasid Saue peatuma rongid, selle 145. aastapäeval avaldati Saue kodu-uurimise seltsingu eestvedamisel temaatiline raamat ja paigaldati mälestuskivi.

Turbasse ja Laagrisse laste mängutoad

Kui nõuka ajal soovitati elu ja pisikute hirmus beebiga kodus püsida, siis tänased emad-isad sotsialiseeruvad hea meelega. On lisandumas kaks kohta, kus on võimalus nii kooskäimiseks, sünnipäevapidudeks kui ka niisama tulemiseks-olemiseks.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Turba lasteaias üks seni tühjalt seisnud tiib remonditakse Saue valla abiga ja seal hakkab tegutsema Võlu-

pargi-nimeline perestudio. Võlupark on inspireeritud Turba serval oleva metsapargi ideest, teretunud on igas vanuses kogukonnaliikmed. Külatajaid ootavad valgusküllased ruumid, kus on olemas

mängutuba, väike saal ja köögiosa, võimalik on ka kasutada õueala ja katusega terrassi.

„Turba aleviku ääres on suur metsapark, kus oli vana laululava, karussell ja kiiged, mäletan, et seal peeti alati jaanitulesid. Lapsed korjasid seal kevade esimesed sinililled, puudealused olid ülaltest valged ja otsiti sõnajalaõisi. Laste esimene tutvus loodusega tuli sageli just sealt, kuid tänaseks on pargi lugu katkenud. Loodus võtab häbematu kiiresti oma osa ja kui lastele pilte ei näitaks, ei usuks keegi, et võssa kasvavad metsaserval on olnud kirev kogukonnalugu.

Hoides oma südames seda mälestust, on mängutuba inspireeritud just sellisest võlupargist nagu lapsena seda kogesime,“ kirjeldab mängutoa üks loojatest, turbakas Monika Evartov.

Koguperekeskus luuakse eesmärgiga tõsta Turbas ja selle ümbruses pakutavate teenuste kogu perele. Lisaks tavapärastele mängutoa tegevustele, nagu sünnipäevade korraldamine, hakkavad seal tulevikus toimuma beebikooli- ja joo-gatunnid, erinevad kogukonnaprojektid ja koostöös Turba lasteaiaga hakatakse lasteaiastele pakkuma balletitunde ja Jaapani võitluskunsti Aikido.

Võlupark avab ukseid juba 2019. aasta jaanuaris, lisainfot saab koduleheküljelt www.volupark.ee ja telefonilt 517 4835.

**Laagrisse endise ter-
visekeskuse** ruumidele korraldatud rendikonkurssile laekus samuti koguni neli pakkumist, kõik ideed suunatud lastele ja peredele. Vallavalitsuse komisjon valis ürnikuks Bibi Mängumaa OÜ, kes on juba viis aastat Nõmmel tegutsenud.

Rentnik tahab luua Laagrisse mängumaa, kus saab pidada sünnipäevi, korraldada toredaid koosviibimisi ning käia huviringides. Bibi juures leiaksid mõnusat kodust olemist ka

täiskasvanud, kohvitades ja lobisedes pehmel diivanil, sirvides raamatuid-ajakirju või proovides hoopis jõudu lauahokis ja vahvates Wii spordimängudes. Korraldama loodetakse hakata ka mänguhommikuid ning võtta programmi laste võimlemine, teemahommikud meisterdamises, ehk ka lasteriie täika. Kavas on hakata organiseerima fotehommikuid.

Vallavalitsuse poolt tehakse ruumides kerge remont ja Bibi Mängumaa avab uke eeldatavasti märtsis 2019, lisainfot saab koduleheküljelt www.bibimangumaa.ee ja telefonilt 5660 7628.

Saue Vallavolikogus 29. novembril

1. Ülesande andmine Saue vallavalitsusele Saue valla elanike seas küsitluse läbiviimiseks ning nende arvamuse väljaselgitamiseks tasuta maakonnasisesele ühistranspordile üleminekust Harjumaal
2. Saue valla tunnustuse avaldamise kord II lugemine
3. Saue valla laste ja noorte huvitegevuse toetamise kord erahuvikoolides ja -spordiklubides I lugemine
4. Laitse külas Ulme AÜ maal asuva ehitise hõivamise algatamine
5. Koidu külas asuva Koidu veejaama kinnistule hoonestusõiguse seadmine AS KOVEK kasuks
6. Vatsla külas asuvate peremehetute ehitiste hõivamise algatamine
7. Saue Vallavalitsuse 10. juuli 2007. aasta korraldusega nr 540 kehtestatud Koppelmaa küla Tuhaküla I kinnistu detailplaneeringu osaline kehtetuks tunnistamine Pohla tee 11 kinnistu osas
8. Seisukoha esitamine Harku VII lubjakivikarjääri maavara kaevandamise loa taotlusele
9. Saue valla teeregistri nimekirja andmete täiendamine
10. Audiitori määramine
11. Osühingu Saue Spordirajatised põhikirja muutmine
12. Informatsioon:
 - Saue valla 2019. aasta eelarve üleandmine volikogule (esimene lugemine detsembris)

„Ajujahi“ ideekonkursile sauevallakate ideid ei laekunudki?

Ühtekokku saadeti sel aastal konkursile 341 ideed. Enim ideid pärines info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnast, noorim osaleja oli 7-aastane ja vanim 72-aastane.

Pärast kõikide ideede üle vaatamist ja hindamist jäi 341-st žürii abiga alles 100. Kõik sada said võimaluse esineda ekspertide ees ja valik kahanes juba 30-le.

Nende meeskondade jaoks algabki „Ajujahi“ arenguprogramm, mis toimub novembrist jaanuari lõpuni. See koosneb koolitusnädalavahetustest, teemaõhtustest ja personaalsest mentorlusest. Parimad meeskonnad jätkavad peale seda võistlust telesaates, mis on ekraanil sellest hooajast TV3-s.

Saue vald toetab äriideede konkurssi „Ajujaht“ juba teist aastat. Ettevõtlikkust peetakse siinkandis oluliseks väärtuseks. Kogu preemiapaketti paneb Saue vald omalt poolt 10 000 eurot, aga ekstra Saue vallast tulnud parimale ideele lisaks veel 5000.

Mitu sauevallakat esisajasse pääses?

Konkursile idee esitamisel oli valikutes asukohana teiste seas ka Saue vald, sai märkida ära, kust on pärit idee esitaja. Seda valikut keegi paraku ei märkinud. „Siin on kaks varianti. Idee esitajat kui sellist ei ole Saue vallast, aga meeskonnas siiski on. See selgub jaanuaris. Või halvimal juhul ei olnudki kedagi Saue vallast, samas tundub see üsna ebatõenäoline, kui aus olla. Nii et loodame jaanuaris paremat tulemust,“ ütleb „Ajujahi“ peakorraldaja Harri Tallinn.

Saue Valdur kutsub üles: kui juhtub keegi sel hooajal sauevallakatest siiski osalema, andke lehetoimetusele teada. Tahaks ju ikka kellelegi põialt hoida ja kui hästi läheb, siis ka preemia välja anda.

Veskimöldre kerkib Rimi

Laagri ja selle lähipiirkonna inimestel on 2019. aasta lõpuks juures üks ostlemisvõimalus.

Nimelt on Veskimöldre 2 arenduse juurde Instituudi tee ääres kerkimas kaubanduspind, mille ankurrentnikuks on Rimi Supermarket 1200-ruutmeetrisel pinnal. Lisaks on müügi- või teeninduspinda 700 ruutmeetrit. Veljo Kuusk arendusfirmast BraveCapital hindab aleviku ja selle ümbruskonna elanikke 10 000 kanti, lisaks mõõdasõidul olevad autod, mida mehe sõnul on täna ligi 5000 päevas, tulevikus võib see kahekordistuda. „Veskimöldre ja Laagri elanikele tekib võimalus mugavalt koju sõites sisse pöörata või ka lihtsalt jalgrattaga või jalgsi kohale tulla. Ruumikas parkla mahutab üle saja auto,“ ütles Kuusk.

Saue Valdud

Ilmub kaks korda kuus ja toimetatakse tasuta kõikidesse postkastidesse üle valla. Lisaks on leht saadaval vallamajas, halduskeskustes ja kultuurimajades. Tiraaž 10 000. / **Toimetus:** Saue Vallavalitsus Tule tn 7, Saue linn 76505, Saue vald, Harjumaal / **tel:** 654 1156, 525 4146 / **e-posti aadress:** leht@sauvald.ee / Toimetusel on õigus kaastõid toimetada ja selguse huvides sisu lühendada. / **Reklaam:** reklaam@sauvald.ee. / **Reklaami hinnakiri:** www.sauvald.ee/vallaleht. / **Trükk:** Printall AS, Tala 4, Tallinn. / **Kojukanne:** Omniva.

Ka õhinapõhisus vajab head sõna ja esiletõstmist

Vabatahtlike meelespidamise vanade rituaalide ja praktikate baasil loodi uued ühendvalla tunnustamise printsiibid. Vapimärkide kandidaate ja Saue valla aasta teo nominente saab esitada juba detsembris, aukirjade andmine saab hoo sisse siiski järgmisest aastast.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauvald.ee

Ühinenud omavalitsustes on tunnustamise loogika olnud varasemalt üsna eripalgeline. Saue linnas tehti valdkondade vastuvõtte ja tänuüritusi eraldi, Kernus tunnustati aastapreemiaga just viimasel perioodil silma paistnud inimest või ettevõtet, samuti kuldmedaliga koolilõpetajaid ja õpetajaid, Saue vallas tänati tähelepanuväärseid inimesi tänukirjade ja vapimärkidega vabariigi aastapäeva vastuvõttul. Nelja omavalitsuse praktikad pandi kokku, arutati läbi koosolekutel ja korraldati ideekorjeid. Tunnustusavaldused jagunevad kolmeks: vapimärk, aukiri ja tänu kiri.

Vapimärk

Vapimärk on neist siis kõige auväärsem vorm. Sellele tiitlile võib nomineerida nii lihtsaid inimesi kui ettevõtete juhte ja ametiisikuid. Vapimärke antakse kord aastas veebruaris, kui vald tähistab Eesti iseseisvuspäeva. Aastas antakse välja vaid kuni kolm vapimärki ja saajad otsustab volikogu. Teod ja saavutused peavad olema nomineeritud tõesti silmapaistvad ja arengut soosivad.

Aukiri

Saue valla aukirju jagatakse üheteistkümnese kategoorias, kaetud on erinevad valdkonnad ja eagrupid. See oli just see nüanss, mille üle päris mitu kuud kogukondade esindajad ja komisjonid sisulisi arutelusid pidasid. Eesmärk on anda tegijatele signaal,

et nood tõesti on muutnud maailmas midagi ning sellest õhinapõhisest ja oma vaba aja arvelt tegutsemisest on päriselt kasu. Avalik tunnustus annab sellisele tegevusele sotsiaalse aktsepti, mis omakorda loodetavasti genereerib uusi ideid ja algatusi. Nendele inimestele on kavas hakata korraldama iga-aastast tänuüritust novembrikuus. 2018. aastal selle korraldamiseni paraku ei jõutud, uus traditsioon algab järgmisest kalendriaastast.

Tänu kiri

Kui aukirjade ja vapimärkide esitamise ja jagamise aeg on kord aastas, siis tänukirju vallavalitsuselt või volikogult saab taotleda mitu korda aastas vastavalt vajadusele. Võidab mõni laulukoor konkursi või külaseltsi diplomi, saab sportlane kõrge pjedestaalikohta või on auväärne kodanikel isiklikud või tööjuubelid – just sellisteks puhkudeks on tänukirja formaat.

Saue valla aasta tegu

See tunnustus kuulub aasta jooksul toimud teole või algatusele, mis on olulise tähtsusega ning positiivselt mõjutanud valla arengut ja tuntust. Nende algatuste kohta kogutakse infot avaliku küsitluse korras, ettepanekuid võib esitada igaks. Ka valik pakutud tegudest jääb valla elaniku teha, hääletamine toimub nii internetiküsitluste kaudu kui paberkanalil jaanuarikuus jooksul. Saue valla aasta tegu kuulutatakse välja samuti Eesti iseseisvuspäeva tähistamise üritusel veebruarikuus.

Tunnustusavalduste esitamise tähtajad ja üleandmised:

- **vapimärk** – taotlused tuleb saata hiljemalt 31. detsembriks, kätteandmine toimub veebruaris Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamiseks korraldataval üritusel;
- **aasta tegu** – ettepanekud esitada 31. detsembriks, hääletus toimub jaanuaris, kätte andmine veebruaris Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamiseks korraldataval üritusel;
- **aukiri** – ettepanekud esitada hiljemalt 30. septembriks, kätteandmine toimub novembris spetsiaalsel tänuüritusel;
- **tänu kiri** – taotlemine ja kätteandmine vastavalt vajadusele.

Aukirjade kategooriad:

- **Aasta sädeinimene** – tunnustus antakse sauevallakale, kes on kogukonda ühendanud ja kellel on kogukonnas oluline roll; on panustanud oma mõtete ja tegevusega piirkonda ja/või valla arengusse; on aktiivne ja koostööaldis.
- **Aasta vabatahtlik** on inimene, kes on märkimisväärselt panustanud mõne vabatahtluse tegevusse.
- **Aasta ettevõtte** – see tunnustus antakse Saue valla äriühingule, kes on panustanud aktiivselt kohalikkude kogukonda.
- **Aasta vabatahtlik** – tunnustus antakse Saue valla vabatahtlusele, kes on silma paistnud oma aktiivse panusega kogukonna arengusse.
- **Aasta sportlane või aasta võistkond** – on Saue valla elanik või Saue valda esindav võistkond, kes on silma paistnud sportlike saavutustega.
- **Aasta loomeinimene** – tunnustus antakse sauevallakale, kes on silma paistnud oma tegemistega kultuuri valdkonnas.
- **Tegus noor** – tunnustus antakse Saue valla noorteühendusele või noorele, kes on silma paistnud oma tegevusega.
- **Aasta noorettevõtja** – tunnustus antakse Saue valla kuni 26-aastasele noorele, kes on silma paistnud oma tegevusega ettevõtluse valdkonnas.
- **Noorte lemmik** on isik, ettevõtte või kollektiiv, kelle eestvedamisel või toetusel on vallas aset leidnud ettevõtmine või sündmus, mis aasta jooksul on valla noortele olnud olulise tähtsusega.
- **Aasta abistaja** – tunnustus antakse Saue valla elanikule, kes on märganud enda kõrval abivajajat, on oma tegevusega aidanud abivajajaid;
- **Aasta noorsportlane** on Saue valla kuni 26-aastane (k.a) noor, kes on silma paistnud sportlike saavutustega.

Miks sellist tunnustamise korda vaja on?

Kommenteerib Diana Poudel, volikogu kogukonna komisjoni esimees ja määruse algataja.

On sadu tublisid inimesi, kes panustavad oma aega ja energiat, et Saue vald oleks suurepärase koht elamiseks. Nad teevad seda sisemisest soovist ja tasu küsimata. Neil inimestel on sisemine tuli, mis paneb neid mugavustsoonist välja astuma ja panustama ka täiesti võõraste inimeste elude paremaks muutmisele. Aga iga tuli vajab vahepeal täiendavaid halge ja selline tunnustamine on üks viis, kuidas vabatahtlikele märku anda, et nende panust on märgatud ja seda osatakse hinnata.

Kuidas protsess kujunes, oli palju sisulisi vaidlusi?

Minu teada on see esimene määrus Saue vallas, mis valmis algusest peale väga paljude erinevate inimeste koosloomes. Juba kevadel sai tehtud esialgne ideekavand, siis saatsime selle laiali volikogu liikmetele ja külaseltside esindajatele ja palusime tagasisidet ja kommentaare. Kaasamõttele oli palju – kes muutis veidi sõnastust ja kes pakkus välja täiesti uusi mõtteid, toimus ka kaks lugemist volikogus, et ettepanekud saaksid läbi arutatud.

2018. aastal tunnustustüritust siiski ei toimu?

See oli kõige keerulisem

punkt. Idee järgi peaks tunnustusüritus toimuma novembris ja kandidaatide ülesseadmine septembris, aga sel aastal seda ajagraafikut järgida polnud võimalik. Seetõttu alustame uuest aastast ja esimene suur tunnustamisüritus toimub 2019. novembris. Aga veebruaris vabariigi aastapäeval saame juba tunnustada aasta tegu ning mõned eriti silmapaistvad kodanikud saavad vapimärgid.

Kas said kõik olulisemate eluvaldkondade tunnustamisvõimalused sisse?

Elu on muutunud nii kompleksseks ja keeruliseks, et 100% garantiid ei saa anda, et kõik eluvaldkonnad on kaetud.

Aga kui rääkida kogukondadest ja vabatahtlikust tööst, siis püüdsin silme eest lasta läbi neid, kellega elutee on mind kahekümne aasta jooksul erinevate vabatahtlike projektide juures kokku viinud ja need inimesed sobituvad küll selle määruse konteksti. Ja miski pole kivisse raiutud, kui elu muutub, saab alati määrust täiendada.

Huvitavaid ettepanekuid, mis siiski määrusesse ei jõudnud?

Võibolla üks, väga paljude sauevallakate jaoks hingelähedane, oli kauni kodu kategooria, mis nüüd määrusest välja jäi. Aga leppisime kokku, et see on teema, mida peaks eraldi käsitlema.

Erahuvihariduse toetamise kord ühtlustatakse

Volikogus on menetluses erahuvikoolides ja -spordiklubides noorte huvitegevuse toetamise määrus, et soodustada huvitegevuse kättesaadavust väljaspool munitsipaalhuvikoole.

ANDRES KAARMANN
abivallavanem

Saue valla ühinemislepingust tulenevalt on üks olulisi eesmärgi huvitegevuse kättesaadavaks muutmise, mis tagaks üle valla laste ja noorte juurdepääsu eripalgelisele huvitegevusele. Lisaks Saue valla ülalpeetavatele munitsipaalhuvikoolides (näiteks Saue muusikakool, Saue huvikeskus, Laagri huvialakool jt) ning üldhariduskoolides pakutavale huviharidusele on meie jaoks üheks olulisemaks partneriks kujunenud erahuvikoolid ning -spordiklubid.

Huvitegevuse toetuste praktikate ühtlustamist pole seni veel jõutud, mistõttu kehtivad endised õigusaktid edasi endistel territooriumidel. Senine praktika ühinenud omavalitsustes on aga olnud väga erinev.

Kernu ja Nissi valdades oli spordiklubide ja erahuvikoolide tegevus praktiliselt olematu ning huvitegevus on toimunud koolides. Saue linnale ja Saue vallale on spordiklubid ja erahuvikoolid olnud aga aastaid väga olulisteks partneriteks, sel aastal on neis osalenud üle 1100 lapse. Suur osa parteriitist on sealjuures sellised, kes tegutsenud väljaspool valda, naaberomavalitsustes. Saue vallas on olnud toetuse suuruseks ühe lapse kohta 16 eurot ning Saue linnas 10 eurot kuus. Vahe on olnud ka selles, et kui endises Saue vallas tuli vallale kuuluvate ruumide ja spordirajatiste kasutamise eest maksta üüri, siis Saue linnas

oli see laste huvitegevuseks tasuta.

Eriti segane on hetkel olukord huvikoolile või spordiklubile, kelle ringides käivad nii endise Saue valla ja linna kui ka Nissi või Kernu valla laps. Nii võib olla, et samas ringis käiva ühe lapse eest maksab vald 16 eurot, teise eest 10 eurot kuus ning kolmanda eest ei maksa midagi. Suuremad huvikoolid või klubid ehk jaksavad selle bürokraatiaga tegeleda, kuid on ka neid, kes lihtsalt keskmise kulu välja arvutanud ja võtnud tasu kõigilt ühtemoodi.

Nüüd on volikogusse aruteluks jõudnud eelnõu „Saue valla laste ja noorte huvitegevuse toetamise kord erahuvikoolides ja -spordiklubides“, et üle kogu valla hakkaks erahuviharidus toimima ühtsetel alustel. Eelnõud koostades oleme lähtunud kahest peamisest põhimõttest. Kõiki meie valla lapsi ja noori, kellel õigus erahuvihariduse toetust saada (kuni 19-aastased üldhariduskoolide õpilased, kelle elukoht on Saue vallas), koheldakse edaspidi võrdselt. Teine oluline põhimõte on, et erahuvikoolide ja -spordiklubide rahastamine ei väheneks ning lapsevanema kulud ühtlustamisest tulenevalt ei kasvaks. Muudest teguritest tulenevat võimalikku kohatasu kasvu, nagu juhendajate palkade kasv või üldine hinnatõus, vald loomulikult mõjutada ei saa.

Vallavalitsuse ettepanek volikogule on pearaha arvestamisel aluseks võtta senine kõrgem toetusmäär ehk toetus ühe lapse kohta era-

Mis, kus ja millal muutub võrreldes seniste kordadega?

ENDINE SAUE VALD

Endise saue valla puhul pearaha arvestamises midagi ei muutu. Lapsevanemad valivad ühe ringi, kus nad saavad väljaspoolset 16 euro suurust pearaha soodustust kasutada.

ENDINE KERNU JA NISSI VALD

Alates 1. jaanuarist on ka kõigil endise Kernu ja Nissi valdade noortel õigust saada 16 euro suurust toetust, kui laps õpib mõnes erahuvikoolis või treenib spordiklubis.

ENDINE SAUE LINN

Saue linnas oli seni omavalitsuse toetus ühe lapse kohta 10 eurot kuus ja lapsevanem valis, millisele huvikoolile või spordiklubile toetus määrati. Määruse kohaselt jääb Saue linnas kehtima selle õppeaasta lõpuni, s.o kuni 31. augustini üleminekuperiood, lapsevanem saab 8 kuu eest toetuse 80 eurot korraga kätte. Pearaha tõuseb 16 euroni alates uuest õppeaastast 1. septembrist 2019.

huvikoolis või -spordiklubis oleks edaspidi 16 eurot kuus. Üldine põhimõte on olnud, et ühe lapse eest on võimalik saada vaid üks 16 euro suurune pearaha (arvesse ei lähe munitsipaalhuvikoolid) ning lapsevanem valib, millise huvikooli või spordiklubile ta seda soodustust kasutada soovib. Toetus kantakse üle huvikoolile või spordiklubile ning uus kord sätestab, et klubi peab selle võrra tegema üldise hinnakirjaga võrreldes soodustust teenuse saajale – teisisõnu maksab lapsevanem ringi eest toetuse võrra vähem. Kui laps käib mitmes huviringis või spordiklubis, siis teistes ringides toetust kasutada ei saa. Kuna seni on kehtinud erinevad süsteemid, toob see tõenäoliselt kaasa muudatused hinnakirjades, aga lõpptulemus lapsevanemale ega klubile ei peaks olema senisest halvem, sest süsteemi tervikuna läheb omavalitsuse poolt senisega võrreldes rohkem raha.

Lisaks pearahale on uue toetusena määrusesse sisse toodud aastane baastoetus, mida on õigus saada kõigil huvikoolidel ja spordiklubidel, mille tegevus toimub Saue valla territooriumil. Aastatoetuse suurus sõltub huviharidust omandavate

Saue vallas registreeritud laste arvust kohapealses tegevusgrupis. Kui kuni kümne lapsega huvikool või spordiklubi saaks korra järgi aastatoetust 200 eurot, siis üle saja lapse puhul oleks aastatoetus juba 3200 eurot, vahepealsed vahemikud on samuti määruses ära toodud. Baastoetust hakatakse üle kogu valla arvestama 1. septembrist 2019. Baastoetuse üks oluline eesmärk on aidata katta klubide püsikulusid ja soodustada kodulähedase huvihariduse võimaluste laiendamist.

Volikogu arutas erahuvihariduse toetamise korda novembrikuu istungil esimesel lugemisel ja see on plaanis kinnitada detsembri istungil. Kuna Saue linnas on hetkel kehtiv toetuste süsteem, mis mõnevõrra muutub, siis oleme pidanud otstarbekaks teostada Saue linnas toimuva huvitegevuse toetamise süsteemis muudatused alates järgmisest õppeaastast (01.09.2019). Selliselt jääb aega lastevanematel ja klubidel kohane- da, korrigeerida hinnakirju, muuta vajadusel lepinguid. Vajadusel saab täiendavalt jagada suveperioodil teavet huviringi valiku protsessis. Samal tähtajal jõustub ka täiendav baastoetuste süsteem.

Detsembrikuu keskel avatakse jalakäijate tunnelid, Veskitammi ülesõitu veel mitte

Laagri kandi, eriti just Nõlvaku piirkonna inimeste elu on pikalt olnud mõjutatud Pärnu maantee ja Veskitammi liiklussõlme rekonstrueerimisest.

Päris valmis pole see veel tänagi, aga on pakkuda ajakohast infot muudatuste kohta, mis jäävad kehtima 2018/2019. talveperioodiks:

Maanteeliiklus alates 12. detsembrist 2018

- 2+2 sõidurajad avatakse Pärnu maanteel talveks n-õ õigetes sõidukoridorides, nii ei ole talvel vaja läbida ohtlikke järse ümberpöikeid.
- On kinnitatud, et Jälgimäe tee tagasipööre jääb avatuks kõikidele sõidukigruppidele, see tagab Nõlvaku piirkonna elanikele talveks sama elurütmi, mis oli enne ehituse algust.
- Kuna ehitajal jäi külma ilma saabudes asfalteerimata oluline lõik raudtee ülesõidust kuni Seljaku tänavani, siis Veskitammi tänava raudtee ülesõitu talveks ei õnnestu avada. See jääb mõjutama ka bussiliini nr 27 liiklust ning pikendab ajutise liini marsruuti kuni kevadeni.

Bussiliiklus alates 12. detsembrist 2018

- Linna suunduv Nõlvaku bussipeatus uue tunneli otsas taastatakse koos bussiootepaviljoniga, kaotatakse ajutine bussipeatus ajutise foori juures. Peatuse juurde ehitatud uus trepp avatakse peale jõulupühi.
- Vallavalitsus on esitanud taotluse, et jääks kasutusse ka Nõlvaku peatus linnast väljuval suunal tunneli otsas, kuid see saab kinnituse siis, kui bussiliikluse logistilised ja liiklustehnilised küsimused on lahenenud.
- Säilib ka bussi nr 18 lõpp-peatus vanas asukohas koos ajutise bussiootepaviljoniga.
- Talveks jääb käima 18 buss n-õ vanal marsruudil ning uue 18a bussi käivitamine jääb kevadesse. 18a hakkab sõitma üle Topi silla, mööda uut Urda teed ja Jälgimäe teed pidi tagasi, kuid sellest siis pikemalt juba mais 2019.

Jalakäijate liiklus alates 12. detsembrist 2018

- Veskitammi tänava alust tunnelit Selveri suunal talveks ei avata ning suvel käigus olnud ajutine teekond Selveri-poolsel maanteel äärel suletakse jalakäijatele. Selverist Laagri keskusesse suundumiseks tuleb ületada tee foori juures ja liikuda keskusesse uue tunneli kaudu.

INDREK BRANDMEISTER
teedespetsialist

Turbas vahetus vee-ettevõtja

Alates 1. detsembrist võtab senise teenusepakkuja OÜ N.R. Energy tööd üle valla firma AS Kovek. Suure tõenäosusega tõuseb ka hind.

Kovek omandas seni N.R. Energyle kuulunud Turba aleviku ühisveevärgi ja -kanalisatsioonitaristu, mis seni teenindas umbes 600 tarbijat. Alates 1. detsembrist hakkab ÜVK süsteemi haldama ja teenuste eest arveid väljastama AS Kovek.

„See muutus pidi tulema. Elementaarsetest ja hädavajalikestki investeeringutest on endine firma hoidunud. Veepuhastus ei kannata kriitikat. Igal juhul – tere tulemast, Kovek! Kerge ei saa olema, aga muutus oli hädavajalik,“ kommenteerib Saue valla FB seinal temaatilise postituse juures Meelis Muuga.

Kuna praegu kasutusel olevad süsteemid on aegunud ja viletsas seisus, siis on Kovekil plaanis Turba ÜVK süsteemid rekonstrueerida, ettevõtte planeerib taotleda toetust Keskkonnainvesteeringute Keskuse keskkonnaprogrammist juba järgmisel aastal. Toetuse taotlemise eelduseks on rekonstrueerimise eelprojekt, mida praegu tehakse ja mis peaks valmis saama juba selle aasta lõpuks.

„Ilmselt on oodata ka veehinna tõusu, kuna praegu kehtiv hind on kehtestatud 2006. aastal ehk 12 aastat tagasi ja ei kata täna teenuse pakkumiseks tehtavaid kulutusi. Hinnatõusu aeg ja suurus selguvad järgmisel aastal, kui on täpsustanud tarbimismahud ja olemasolevate süsteemide tehniline seisukord,“ selgitas Jaanus Teder Kovekist.

OLULINE TEADA:

N.R. Energy senistele vee- ja kanalisatsiooniteenuste klientidele on alates 1. detsembrist 2018. aastast ÜVK teenuse osutajaks AS Kovek aadressiga Vae tn 6, Laagri alevik.

Näitude teatamine: kolm päeva enne kuu lõppu kuni kolmanda kuupäevani uue kuu alguses

• www.kovek.ee / naidud2@kovek.ee / 6796 757.

Probleemide ja küsimuste korral

• helistada telefonidel 608 7316, 505 3633
• või kirjutada jaanus.teder@kovek.ee.

Tugitoetus: 2018. aasta lõpuni on võimalus esitada avaldusi

Tugitoetus on pensionäridele ja puuetega lastele suunatud toetus, mille eesmärk on kompenseerida eakatele ja puuetega laste peredele lisakulusid, mis võivad tuleneda nende tervislikust seisundist või eaga kaasnevast tegevusvõime langusest.

HELI JOON
sotsiaalosalakonna juhataja

Tugitoetust makstakse:

- 65-aastasele ja vanemale riiklikku pensioni saavale isikule, kelle elukoht on Eesti rahvastikuregistri andmetel toetuse maksmise aasta 1. jaanuari seisuga Saue vallas.

- Puudega lapse vanemale lapse kuni lapse 16. eluaasta lõpuni tingimusel, et lapse ja tema vanema, hooldaja või lähisugulase elukoht on Eesti rahvastikuregistri andmetel toetuse maksmise aasta 1. jaanuari seisuga Saue vallas.

Tugitoetuse taotlemiseks tuleb vallavalitsusele esitada

avaldus. Toetust saab taotleda üks kord kalendriaasta jooksul. Tugitoetuse suurus on 45 eurot aastas. Raske ja sügava puudega eakatele ja lastele makstakse tugitoetust kahekordse piirsumma ulatuses 90 eurot.

Tugitoetust makstakse ühel korral aastas hiljemalt kuu aja jooksul nõueteko-

hase taotluse esitamise kuupäevast. Digiallkirjaga avaldus saata info@sauvald.ee või tuua pabrekandjal Saue valla halduskeskustesse. Postiga saata Tule 7, Saue linn, Saue vald, 76505 Harju maakond.

Info tel 679 0174 või heli.joon@sauvald.ee.

Saue valla ametlikud teated

DETAILPLANEERINGU AVALIKUSTAMINE

Saue Vallavalitsus võttis 21.11.2018 korraldusega nr 1439 vastu ja suunas avalikustamisele **Alliku külas Keldripõllu** (72701:002:2153, suurusega 1,01 ha, maatulundusmaa 100%) kinnistu ja lähiala detailplaneeringu, mille koostamise eesmärgiks on muuta kinnistu maasihtotstarve 80% tootmismaaks ja 20% ärimaaks ning määrata ehitusõigus 1-3-korruselise äri- ja tootmishoone püstitamiseks, kõrgusega maapinnast katuseharjani kuni 14,0 m, ehitisealuse pinnaga 1000 m². Kinnistu asub Alliku ja Vanamõisa külade piiril, Vanamõisa küla tiheasustusega keskusalast ca 400 m kaugusel. Planeeritava maa-ala suuruseks on 1,0 ha.

Detailplaneeringu avalikustamine toimub **17-30.12.2018 8-16.30** (K kuni 18.30 ja R 14.00) Laagri halduskeskuses, Veskitammi 4, Laagri alevik, saab tutvuda detailplaneeringu materjaliga. Avaliku väljapaneku kestel saab tutvuda detailplaneeringute jooniste ja seletuskirjaga valla veebilehel: <http://sauevald.ee/avalikud-valjapanekud-ja-arutelud> Info planeeringute spetsialistilt Maili Metsaotsalt 654 1157, maili.metsaots@sauevald.ee

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE AVALIK MENETLUS:

Saue Vallavalitsus on koostanud eelnõud projekteerimistingimuste määramiseks avatud menetlusena:

Alliku külas Karutiigi tn 6 kinnistul (katastritunnus: 72701:002:0605); 1560 m² 100% elamumaa) üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks.

Alliku külas Piigipuu tn 4 kinnistul (katastritunnus: 72701:001:1727, 3572m² 100% elamumaa) ridaelamu ehitusprojekti koostamiseks.

Arvamusel esitada hiljemalt 15.12.2018 Saue Vallavalitsusse (Tule tn 7, 76505 Saue linn; info@sauevald.ee). Lähemat informatsiooni tingimuste kohta saab Urmas Elmikult 679 0191, urmas.elmik@sauevald.ee.

Haiba küla kodusoojus toodetakse uues hakkpuidukatlamajas

Selle aasta sügisest kütab Haiba kaugküttevõrgus täisautomaatne biokütusel töötav katlamaja. Soojatootja ootab kõiki huvilisi avatud uste päevale.

Tänaseks toodab Haiba soojavõrgus uuenduslik biokütusel töötav hakkpuidukatel, mis tagab tarbijatele stabiilse, soodsa ja keskkonnahoidliku kodusoojuse. Uus katlamaja on madalate hoolduskuludega ja täisautomaatne. „Igapäevaselt ei kulu meil lisaraha kallitele inimehitustehnoloogiatele ning võimalike ohtude eest hoiatab arvuti meie hooldustehnikuid juba enne probleemi tekkimist,“ ütles SW Energia tootmisjuht Allan Aas.

Renoveeritud katlamajas jääb uuele hakkpuidukatlamale toeks reservkatel, millega toodetakse soojust tihuhetkedel või põhi- katla avarii korral. Põlevkiviõilil töötava reservkatla olemasolu tagab tarbijale stabiilse kodusoojuse, olenemata muutlikest ilmaoludest ja tehnilistest muredest.

Vajadus katlamaja renoveerimiseks tekkis siis, kui 2017. aastal korraldas endine Kernu vald uue soojatootja leidmiseks riigihanke, mille põhjal osutus edukaks pakkujaks SW Energia OÜ. Soojatootja paigaldas katlamaja ajutise täisautomaatse põlevkiviõilikatla, millega tagati tarbijatele varustuskindlus ajani, mil katlamaja viidi üle taastuenergiale, hakkpuidule. Sel suvel valminud uus hakkpuidukatlamaja varustab tarbijat soojusega ööpäevaringselt ning vastavalt välisõhu temperatuurile, olles tarbijale soodne ja hoides õhu elanike jaoks saasteainetest vaba.

Renoveerimisprojekt sai teoks tänu soojatootja tehtud investeeeringutele ning SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse pea 50% toetusele, mis tuli Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist. Projekti ehitusmaksumuseks kujunes 195 000 eurot.

Oma silm on kuningas

Üheks päevaks avab soojatootja katlamaja ukseid ning ootab kõiki tarbijaid ja niisama huvilisi katlamajaga tutvuma. Teeme külalistele ringkäigu ning näitame ja räägime, kuidas katlamaja protsessid töötavad. Oodatud on ka kõikide hoonete esindajad, kes soovivad rohkem informatsiooni soojavõrguga liitumise kohta. „Kaugküte on ja ilmselt ka jääb kõige soodsamaks kütteviisiks läbi aegade,“ arutles Aas.

Tule astu meie katlamajast läbi neljapäeval, 12. detsembril. Ootame teid kell 12-18 aadressil Kuuse tee 7, Haiba küla.

ANNA-LIISA AASLEPP
Turundusspetsialist
SW Energia OÜ

Saue vald ei luba Vatsla küla kõrvale kaevandust

Harku Karjäär esitas keskkonnaametile taotluse kaevandamisloa saamiseks mäeeraldisele, mis asub Vatsla külas pea 27 hektaril reformimata riigimaal. Saue vallavolikogu on seisukohal, et lubjakivimaardla kasutusele võtmisel on oluline negatiivne keskkonna- ning sotsiaal-majanduslik mõju ega ole nõus mäeeraldise kasutuselevõtu ja kaevandamisloa andmisega.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Keskkonnaamet võttis suvel 30 aastaks taotletava kaevandamisloa taotluse menetlusse, saates vallamajja ka keskkonnamõju hindamise algatamise teate. Keskkonnaamet andis Harku Karjäärile õiguse mõjude audit ise tellida, mille objektiivsuse

Saue vald kahtluse alla seadis.

„Valla üldplaneeringus ei ole kinnistu juhtotstarbeks mäetööstusmaa, seega tuleb seda käsitleda üldplaneeringut muutuva algatusega. Kui planeerimisseadus ütleb, et sel puhul tellib keskkonnamõjude hindamise sõltumatu osalisena omavalitsus, siis maapõue seadus seda ette ei näe.

Seadime kahtluse alla, kui võrd saab olla objektiivne juhtiveksperdi valimine huvitatud isiku poolt,“ selgitab abivallavanem Kalle Pungas seaduse puudulikkust. Keskkonnaamet vastas selle peale, et juriidiliselt on kõik korrektne ja seadusega kooskõlas.

Oma novembrikuu istungil vastuvõetud otsuses ütleb volikogu aga ühemõtteliselt, et karjääri laienemine Vatsla küla elupiirkonna kõrvale pole aktsepteeritav, viidates keskkonnaseadustikule, mille kohaselt on igapähe õigus tervise- ja heoluvajadustele vastavale keskkonnale, millega tal on oluline puutumus. „Karjäärilise laienemine tähendab ligi neljasaja Vatsla küla elaniku ja kinnistute omanike olulise tervise- ja heoluvajaduse langust, millega vallavolikogu ei saa nõustuda, teades, et riigi tasandil on olemas alternatiivsed asukohtasid lubjakivi kaevandamiseks,“ seisab otsuses.

Pungase sõnul andis volikogu selle otsusega selge arvamuse, et kaevandustootluse edasine menetlemine on seega perspektiivitu ja kasutu ressurside raiskamine. Maapõueseadus ütleb, et kui omavalitsus on vastu, ei saa keskkonnaamet kaevandusloa välja anda. „Enamasti küsitakse küll omavalitsuse arvamust alles peale keskkonnamõjude hindamise läbiviimist. Saue vald annab juba enne teada, et selle kaevandamisloa puhul ei ole tegemist valla arengusuundadid arvestavate huvidega, vaid ühe ettevõtte sooviga oma äritegevust laiendada ja me ei nõustu sellega,“ lisab Pungas.

Abivallavanema sõnul saab peale omavalitsuse mittenõustumist kaevandusloa väljastada vaid ühel tingimusel: kui seda käsitletakse kui riiklikult olulise huviga objekti, mille puhul peavad need riiklikult olulised argumentid olema väga-väga veenvad.

Kommenteerib AS Harku Karjäär juhatuse liige Roman Talnis

Miks soovite kaevandamist Vatsla küla lähedal?

Kaevandamise arendamine Vatsla mäeeraldisele on loomulik Harku lubjakivimaardlast maavara väljamise arenemine lääne suunas, kuna idapoolses maardla osas on maavara ammendumas või ruttu ammendumas. Pealegi on Vatsla mäeeraldises lubjakivi kvaliteetsem toore Tallinnas ja vabariigis ehitustegevuse arendamiseks.

Planeeritav kaevandus asub nii lähedal elukeskkonnale, kas olete läbi rääkinud kohaliku kogukonnaga ja omavalitsusega, et seda teha võimalikult koostöövormis? Kui ei, siis miks?

Kohaliku omavalitsusega läbirääkimise katsed on tühja jooksnud. Kui kohalik omavalitsus ei ole huvi tundnud ei ole alust ja võimalust kogukonnaga läbirääkida. Me oleme huvitatud ning oleme alati valmis arutleda omavalitsusega maavara kaevandamise küsimused, valla arendamist ja ka elukeskkonna parenemist.

Teadaolevalt on nii elanike vastuseis, samuti ei poolda seda omavalitsus, kuidas kommenteerite seda olukorda?

Eestis on kujunenud kahjuks laialdane arusaamine kaevandamisest, et see on kui inimsusevastane tegevus. Paljudel on see seotud emotsioonidega, mitte teaduslikult põhjendatud elukeskkonna muutusega (tihti ajutise halvenemise aga kaugemas perspektiivis hoopiski parenemisega). Ei ole seletatud kaevandamise vajalikkust kui ühte riigi arenemisele vajalik-

ku protsessi. Selleks arusaamise ja küsimuse lahendamise eesmärgil on ette nähtud litsentseeritud spetsialistide poolt läbi viia keskkonnamõju hindamine (KMH). KOV aga eelistab kahjuks vastu võtta põhjendamatu otsuseid, hirmutades elanikkonda kaevandamisest tingitud ohtudega. Arvata võib, et seda tehakse eelseisvate valimiste hääle püüdmise eesmärgil. Vaja on ju leida vastuseid ebameeldivatele küsimustele, kuidas on kõrgekvaliteetse maavara kinnitatud varudele lastud esialgsete suvilate ja aianduskruuntide asemele ehitada aastaringse kasutamisega elamud. Arvatavasti on plaanis laiendada ehitust veelgi suuremale lubjakivimaardla maa-alele. Läbiviidav KMH annab võimaluse leida parimad lahendused keskkonna kaitseks kaevandamise perioodil, kaevandatud ala

korraldamisel ning edaspidise kasutamise puhkealana. Selle realiseerimiseks on vajalik asjalik dialoog kaevandaja ja valla juhtide vahel.

Kas oleks ka alternatiiv Harku Karjääri vaatest?

Küsimus on natukene arusaamatu. Kui vaadata samaväärse kivimi kaevandamise võimalust mõnes muus kohas siis samaväärne asukoht puudub.

Maapõueseaduse § 55 lõike 2 punkt 11 alusel kaevandamisloa andmisest keeldutakse ka juhul, kui esineb vähemalt üks järgmistest alustest – kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus kaevandamisloa andmisega. Kas olete arvestanud, et see võib juhtuda ja mis sel juhul on Harku Karjääri edasised plaanid?

Kõige tähtsam on säilitada rahu, mille alluda emotsioonidele ja lasta rahulikult

teha vajalik KMH programm, kinnitatud programmi kohane keskkonnamõju hindamine ja leida lahendus, mis rahuldaks kõiki osapooli - valda, Vatsla elanikke, maavara kaevandajat, maavara omanikku ja selle vastutavat valdajat, keskkonna ministereiumi, keskkonnaametit ja teisi asjast huvitatud pooli. Vaja on kompromissidele põhinev ühine arusaamine kaevandamisest. Ühiskondliku arvamuse kujundamisel on suur osa ajakirjandusel ja loodame selle peale, et teie ajaleht aitab kujundada pildi reaalsest situatsioonist, mis on seotud kaevandamisega Vatsla mäeeraldisel ja ei oleks vajadust viia küsimuse lahendamise Vabariigi Valitsuse tasandile, sest vastavalt Põhiseaduse § 5 loodusvarad ja loodusressursid on rahvuslik rikkus mida tuleb kasutada säästlikult

Jõuluaegsel heategevusel võiks olla jaksu kesta uue aastani ja edasigi

Aasta lõpus on heategevus ja hoolimine kuidagi programmeeritud käsil. Suurte annetuskampaaniate kõrval on ka kohapealseid algatusi, mida head tegemise tuhinas detsembris meeles hoida.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Jõuluaegne härdus suunab helistama annetusliinidele, külmavale kodutule kohvi ja võileiva, saatma pühadeõnnitluseks puuetega inimeste joonistatud kaarte. Kui tuleb jaanuar, siis muutub hoolimine tavaliselt kraade tagasihoidlikumaks. Ülejäänud aasta jooksul vaevleb enamik ilmselt kohmetuse käes, mis kipub teisi aidates tabama. Aga muidugi on hea, kui hea olemine detsembriski nii popp on.

Vansi külas elav Kätlin Rjabtšikova arvab ka, et jõuluaegsed annetuskaardid on toredad, aga see teema võiks aktuaalne olla kogu aasta jooksul. „Kurb on, et suur osa inimesi alles jõulude ajal head kukub tegema. Ise olen jõulude ajal ostnud poodide kassades olevaid šokolaade/kellukeid, mille ostust mingi summa kellegi toetuseks läheb. Aastaringelt ja regulaarselt ma annetamisega ei tegele. Minu isiklik „heategevusprojekt“ on üks kohalik liikumispuudega mees, kellele poest toidu- ja esmatarbekaupa toon. Ebaregulaarselt helistan annetustelefonidele loomade heaks ka,“ ütleb Kätlin.

Raul Vibo Alliku külast ei pea õigeks kampaaniatega projektipõhiselt midagi teha, olulisem on tema arvates süstemaatiline tähelepanu ja tegevus. „Ma ei ole suur kampaania korras toetaja. Aga igakuiselt toetan SEB Lastefondi, aeg-ajalt olen toetanud SOS lasteküla. Leian, et enam-vähem kõik teised peale laste suudavad enda eest häälkalt seista,“ kirjeldab Raul oma valikute tagamaid. Lisaks rahalisele toetamisele peab mees oluliseks ühiskondlikult aktiivset tegevust, ise peab ta üleval koos partneriga liiklusohutuse teemalised üldharivat portaali liiklusohutusaudit.ee.

Ka Turba mehel Ain Karutoomil tekitavad jõuluaegsed kampaaniad kahetisi tundeid. „Pooldan ja olen toetanud kodanikualgatuse korras loodud fondide, näiteks vähiravifondi Kingitud Elu kampaaniaid. Haiglate ja teiste riigi eelarvest finantseeritavate asutuste kampaaniatesse suhtun teatud reservatsioonidega,“ ütleb Ain. Ise on mees toetanud jõukohaste summadega konkreetseid üritusi. Aastaringelt, kindla summaga, ühtegi ettevõtmist pigem mitte.

Võimalusi kodulähedaseks heateoks

Saue vallaski on mitmed organisatsioonid, mille peale võiks mõelda, kui jõuluaegne annetusvorm on südamelähedane ja kõnetab. Alati võib oma

kodukiriku või kohaliku küla-seltsi suunas mõelda või kasvõi hoopis üksik naabrimemm oma pere juurde jõululauda kutsuda, aga siin mõned kodulähedased lisamõtted. Hoiame omasi.

Lootuse küla Partneri programm on võimalus toetada alkoholi- või narkosõltuvuses meest või naist, nende osalemist aastapikkuses elutaastusprogrammis. Partner teeb püsikorralduse 25 eurot kuus, ühe inimese peale kulub kuus tegelikult ligi 500 eurot, et tagada tõhus taastumine. Lootuse Partneri programm annab võimaluse saada osa inimese muutuse teekonnast. Partner saab iga paari kuu tagant infot, kuidas tema toetataval läheb, võib kirjutada julgustavaid kirju. Detsembri alguse seisuga on Lootuse küla 113 partnerit, aastalõpu eesmärk on koguda 150. Lootuse küla tegutsebki tänu headele inimestele üle Eestimaa, kes annetavad igakuiselt või toetavad toiduainete, riiete, mööbli ning ka arenduseks vajalike ehitus- või muude materjalidega.

EKNK LOOTUSE KÜLA KOGUDUS
Swedbank
EE742200221032696546
www.lootusekula.ee

Haiba lastekodu sõprade klubi koondab ärksaid ja teotateliisi inimesi, kes on võtnud südameasjaks laste sõpradeks ja toetajateks olla. Praegu on sõprade klubi listis 58 inimest, aga neile lisaks oodatakse aktiivseid inimesi, kes uut hingamist tooks ja sooviks tegevustele öla alla panna. Traditsiooniks on saanud jaanipäevad, jõulukaartide meisterdamised, koos kokkamised, mängimised, joonistamised jpm. Igal kevadel tunnustatakse koolilõpetajaid ning kingitakse mälestustass. Haiba lapsed on väga matkalembesed, seetõttu püüavad sõbrad omalt poolt toetada igasuvist mitmepäevast matka nii rahaliselt kui kaasa matkates. Sõbrad on korraldanud kohtumisi erinevate huvitavate inimeste ja organisatsioonidega. Eriti tänulikud on lapsed neile pühendatud aja eest – on võimalik koos mängida, tegutseda, kinos või muus põnevas kohas käia. Raha on kogutud lastele sünnipäeva- ja jõulukinkide jt unistuste täimiseks. Sõbrad saavad ka laste huviharidust toetada, kas rahastades või neid trenni, muusikakooli transportides.

Haiba Lastekodu Sihtasutus SEB Pank
EE641010220002193015
www.haibalastekodu.ee
annika.roosimagi@gmail.com,
sirje@haibalastekodu.ee

Saue valla heategevusfond „Elus on hoolimist“ on saue-

Inglipuu on vähekindlustatud perede laste jõuluunistuste täitmise kingisooviprojekt

Laagri lõviklubi peab oma prioriteediks lapsi ja kui ühte Laagri perre sündisid eelmisel aastal kolmikud, siis veeretasi klubi liikmed pere õue peale spetsiaalse käre

vallakate hoolivusele toetuv heategevusfond, et anda kogukonna liikmele võimalus aidata eriliste tervisevajadustega inimesi või neid toetavaid ühinguid, ka kasinasis majandusoludes suurperesid. Neid, kes on kõige haavatavamad ja hõlpsamad. Kes iseenda eest seista ei oska või suuda. Üldjuhul toimetab vallavalitsus ju oma inimeste toetamisel ise, selleks on välja töötatud regulatsioonid ja määrused, et kuidas just. Elu on vahel siiski mitmetahulisem kui paragrahv, häda võib tulla ootamatult ja mitte mahtuda seni kehtestatud loogikate sisse ja vahele. Just neil juhtudel võib olla fondirahast abi. Detsembri alguses seisuga on fondis raha 1055,55 eurot ja püsiannetajaid praegu polegi. Äkki oled Sina esimene?

Saue Vallavalitsus Swedbank
EE532200001120155821
http://sauevald.ee/elusonhoolimist

Laagri Lionsi klubi on läbi aastate pidanud prioriteediks lapsi. Lapsed sünnivad väga erinevate võimaluste ja oskustega vanemate juurde. Klubi ei ole panustanud kampaanialikku lähenemisesse ja on püüdnud läbi oma tegevuste aidata lapsi läbi aasta. On selleks silmakontrollid koolides või lastelaagri toetused vähekindlustatud ning puuetega lastele. Aastaid korraldati puuetega ja vähekindlustatud perede lastele jõuluingituste hankimist. Viimase suurema projektina korraldas klubi seminari Ääsmäe kooli õpetajatele, tutvustades programmi, mille eesmärgiks on arendada nii laste kui ka nendega tegelevate inimeste sotsiaal-emotsionaalseid oskusi. On ju koolikiusamise üks algpõhjuseid laste oskamatust suhelda ja lahendada konf-

likte. Meenub ka Ääsmäe kooli tantsulaste Kanada reisi toetuseks raha kogumine, suusapäevade korraldamised ning sellega seotud suuskade kinkimise aktsioon.

LAAGRI LIONS KLUBI Swedbank
EE152200221011426575
https://www.facebook.com/LCLaagriLions

Inglipuu on vähekindlustatud perede laste jõuluunistuste täitmise kingisooviprojekt. Jõuluingituste tegemiseks tuleb valida Maxima kauplustes asuvalt inglipuult lapse jõulusoov. Harjumaal oli kokku 127 kingisoovi, nende hulgas 25 Saue valla lapse jõulusoovid, mille aitasid kokku koguda Saue valla sotsiaaltöötajad. Maxima hoolitseb kingituste pakkimise eest ja pakide lasteni toimetamisel on abiks piirkonna sotsiaaltöötajad. Selleks, et kingitused jõuaksid pühade ajaks jõuluvana kotti, palutakse kingitused tuua kauplusesse hiljemalt 11. detsembril.

www.maxima.ee/inglipuu

Haraka Kodu asub Maidla külas ja on spetsiaalselt loodud elukeskkond puuetega ja erivajadustega noortele. Haraka Kodu rajasid kolm ema eurotoetuste abil, aga igapäevasesse ellu on iga panus oodatud. Nii rahaline kui ka oma käte ja mõtetega abiks olemine, olgu selleks talgute korras õueala korrastamine või noortele õppe- ja tegevusvahendite, mängude, raamatute, puslede soetamine. Ära kuluvad ka toidunõude komplektid ja kasvõi näiteks personalile tugi-korsetid-tõstevööd.

SA Haraka Kodu Swedbank
EE352200221030431813
www.harakakodu.ee

Kohalik krõpsutehas hoolitseb talvetiivuliste toidulaua eest

Ääsmäel asuv Balsnack on tuntud pigem kartulikrõpsude tootajana, veidi ootamatumalt on neil ka oma linnutoidu tootmise rida. Kolmandat aastat korraldab ettevõtte sügistalvel noortele linnusõbra konkursi, kus osalevad ka väikesed sauevallakad.

Kes ei teaks-mäletaks legendaarset Piraadi-nimelist krõpsu? Või kartulivahvlid? Rasvapallid päklitega on ilmselt palju tundmatum kraam. Ometi on Balsnacki tootimist isegi kümme erinevat toidulaua katet lindudele. Ettevõtte pikaajaline juht Elmar Rusing on nimelt suur loodusõber ja eriti on tal südame peal olnud lindude toitmine. Nii ongi juba kümnekond aastat toodetud eestimaist linnutoitu, mida tootja ise peab üsna unikaalseks.

„Teravilja-rasvapalli ei tooda mitte keegi teine maailmas. See on spetsiaalselt põhjamaade kliimale mõeldud sööt, mis ei külmu ka väga madalatel temperatuuridel,“ selgitab firma juht Reigo Rusing, Elmari poeg. Tema sõnul kasutakse tootmisel kvaliteetseid A-klassi seemneid, mis on kõrge energiasaldusega, sest kodumaise tootjana ei saa riskida kvaliteediga. „Konkurents on tugev, kuid tihti pakutakse madala toiteväärtusega seemneid, millest lindudel on vähe kasu. Meie teeme rasvapalle külmpressitud moel, mis on kõrgema rasvasisaldusega ning ei külmu. Nii saab lind toitained lihtsamini ka kätte,“ lisab Rusing.

Tähelepanuväärne on seegi, et koostisosad ja retseptid on töötatud välja koos Eesti Ornitoloogia Ühingu ja lähtudes spetsiaalselt piirkonnas talvituvate lindude populatsioonist.

Linnusõbra konkurs

Ettevõttes leitakse, et tiivuliste toitmine on mitmekihiline ja vastutusrikas töö. Näiteks on tähtis teada, et kui on kord juba alustatud talvise söötamisega, tuleb seda teha hooaja lõpuni, lisatoitmisega harjunud linnud võivad selle puudumisel hukkuda. Just sellepärast on võetud edendada lindude toitmisel traditsioone ja teadlikkust. Kolmandat talve viiakse läbi suurima linnusõbra leidmise kampaaniat noortele, et järeltulev põlv tunneks Eestis talvituvaid linde ja teaks, kuidas neid õigesti toita.

Üheks konkursitöök on olnud linnumaja valmistamine. „Et lindudel oleks olemas oma söögilaud, kuhu kohale lennata ja keha kinnitada. Eelnevatel aastatel on lahendamist vaja-vateks ülesanneteks olnud ka veel kunst, loovtekstid, meisterdamine, luuletused. Kõik, mis haakub koolitundidega. Uskumatu, mida lapsed võivad luua! Seekord laienesime ka lasteaedadesse,“ rõõmustab Rusing.

Sel aastal osaleb kokku üle saja erineva linnusõprade grupi Eestimaa erinevatest piirkondadest, teiste seas ka Laagri lasteaia Käbi-lindude ja Lepalindude rühmad, Ruila Kirsiatia lasteaia Mesimummude ja Õiekeste rühmad ning Turba kooli 1. klass.

Huvitav teada

- Lindudele sobivad hästi erinevad seemnesegud. Mugav on kasutada rasvapalle ja rasvasööte, neid saab panna söötjatesse või riputada kaasas oleva võrguga oksa külge. Eriti toitvad ja sobilikud külma ilmaga. Teravilja rasvapallid ei jäätu ka väga külma ilmaga.
- Päevalillesemned on kõrge ölisaldusega ning energiarikkad ja sobivad kasutamiseks igal ajal.
- Anda ei tohiks töödeldud ja soolast toitu. Samuti tuleks vältida leiva ja saia söötmist, kuna on tegu töödeldud toiduainega, mis sisaldab lindudele erinevaid mittevajalikke aineid, näiteks pärm ja suhkrut.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Noor mees kooliköögis põrmustab kulbi ja kurja näoga söögitädi iganenud kuvandi

Peale viit aastat rassimist „päris“ restoraniköökides rakendab Lasse Neeme oma kogemuse ja kokkamiskire Laagri kooli noorte igapäevasesse köhutäitmisesse.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Koolisööklatega on kummaline lugu. Olgu tegu eelmise sajandi 80ndatel või 90ndatel kooliskäinute või tänaste noortega - koolisöökla toitu kiputakse suhtuma nakkrimpsutusega. Olgugi et vahetunud on põlvkonnad, tegijad, toitumisreeglid, toorained... Minge spetsiifiline kuvand on külge kleepunud.

Nagu ka köögitädi imidžile. Esimese assotsiatsioonina ilmub vist enamuse silme ette pahura moega vanem proua kitlis, kulp käes ja tõredad sõnad huulil. Kummalisel moel on see vist isegi kultuurideülene, sest näiteks ka inglise keeles on olemas termin *lunch-lady* ja näiteks Ameerika kultuuriruumist tulnud inimene kirjeldab oma „söögitädi“ üsna sarnaselt.

Laagri kooli näite puhul ei saaks see olla tõest kaugemal. Lasse Neeme, 27-aastane mees, kes Laagri köögis vägesid kamandab, on moodsa habemelõike, musklis käsivarte ja mõnusa huumorimeelega noor mees. Ei mingit kitlit ega pearätkut, hoopis tumemust kokapõll ja läikiv poolemeetrine kulp on pihus vaid poseerimiseks.

Nõuavad sepikut

Eesti lastel on õnne saada koolis kord päevas sooja sööki. Ei ole meieni jõudnud õnneks see plastkarbis kuiva võileiva kaasa võtmise ajastu. Söögivahetunnid on nõukaaja 10-minutilise kiirustades kugistamise asemelgi pooletunnised, söömiseks aja maha võtmine ja nautimine ei ole vähem oluline kui kirjanduse tund.

Oma kooliaja sööklatoiduga seondub Lassele üle keenud makaronide lõhn. Kõige hullem kogemus oli tal kalasupiga, mis, vähe sellest, et ei maitsenud, saatis poisikese kolmeks päevaks haigevoodisse pikali ja oksendama. „Vaata selle võtsin küll kohe alguses eesmärgiks, et ma suudaksin pakuda sellist kalasuppi, mis lastele maitses,“ naerab Lasse. Kas õnnestus? Mees usub, et on õnnestunud, kuigi boršisupiga see konkurentsi siiski ei kannata. Just borš olla laste lemmik, teine soosik on hakklihasupp.

Üks asi, mis Lasset kergelt hulluks ajab, on noorte sepiku söömise harjumus. Saia nagunii Laagri kooli

sööklas ei pakuta, aga toiduga pepsimad sööjad seisavad köögiuksel, käsi pikal sepikut mangumas. Esiti välja pandud korv hingatakse lihtsalt hetkega sisse ja siis on vaja juurde. „Ma ei tea, mis asi sellega on. On lapsi, kes isegi ei hakka maitsema omale tundmatut toitu ja mugivadki lõuna ajal sepikut ja õunaviile. Mulle tundub, et suur osa on selles ka õpetajatel. Kui ikka õpetaja ise ka koolisöökla toitu koos lastega sööb ja neidki sööma motiveerib, siis söövad lapsed ka paremini,“ teab Lasse. Pisikestega ollagi lihtsam, vanemad lapsed on söögikriitilisemad.

Restoranikogemusega meeskokk koolis

Enne kui Lasse Laagri kooli jõudis, töötas ta kahes Tallinna üsnagi tuntud restoranis – Kadrioru serval tegutsevas Tai köögile keskenduvais Riisis ja Jaapani kallakuga Tokumarus. Kokkamishuvi tekkis noorel mehel aga üsna ootamatult. Ei olnud ta see poisike, kes juba viiesena esimesi köögikatsusi tegi ja viieteistkümnesena pere õhtusöögi eest hoolitses. „See tuli minuni alles täiskasvanueas, aga siis ikka üsna agressiivselt. Tugev tahe mõista sügavuti toiduvalmistamist. Tegin koduköögis temaatilisi katsusi – kord Itaaliat, kord Indiat,“ meenutab Lasse.

Igatahes juhtus nii, et kui mees tahtis sadamajandust õppima minna, aga vene keele oskusega alt läks, töötas ta mõnda aega laopoisina, kuni õnnestus end restorani Riisi abikokaks sättida. Abikoka asi on hoolitseda päeva eelroogade ja magustoitude eest, samuti kõik eeltööd – hakkimised, koorimised, viilutamised. „Ma võin küll öelda, et seal toimus hüppeline areng. Kui ikka töötad kogemustega inimestega, meil oli kokk ise rahvuselt tailanna, siis tuleb sügavam rahvusköögimõistmine. Ise pean end üsna intuiitivseks õppijaks,“ leiab Lasse. Abikoka rollist jõudis Lasse varsti vokiokani ja siis juba vahetuse vanemaks, kelle asi oli tagada oma tööpäeval kogu köögi toimimine.

Neli aastat Riisis ainult kasvatas toiduhuvi. Järgmine samm oli samuti Aasia-suunaline – Tokumarus keskendus mees Jaapani suppe maailma. „Ramenisupp on tänases Jaapanis kõige traditsioonilisem

Kord oli menüüs peedihautis ja see jäigi ainult üheks ainsaks korraks. Toitu jäi ulmelistes kogustes alles. Koolisööklas saad kohe vahetut tagasisidet, kui on halb idee olnud

mugavus- ja kiirtoit. Võib tunduda, et mis see nuudli ja puljongi supp nüüd ära ei ole, aga see on väga sügav teema. Puljong keeb minimaalselt 12 tundi, nuudlid on käsitsi valmistatud, maitsestamine on tundlik. See pole päris see, et paned puljongikuubiku keevasse vette ja viskad eurosed kiirnuudlid sisse. See on ka muidugi ramen nuudlisupp, aga algupäraselt, enne kui see mugandus Jaapanis kiirtoiduks, oli see ikka kunst kohe,“ selgitab Lasse.

Koolisöökla eelised

Kuigi enda jaoks põnevas toidumaailmas, hakkas Lasset kriipima veidi töökoormus. Kui ikka kolm päeva järjest 12-tunniseid vahetusi teha, võib tekkida isegi oma lemmiktegevuse juures tüdimus. Lasse ütleb, et sedasorti kerge lä-

bipõlemine on toitlustuses tüüpiline. „Mõtlesin siis, et proovin sama tööd, aga konkreetsema ja päevasema tööajaga. Minus ei ole seda pürgimistahet, et peaks aina peenemasse restorani tööle saama. Kui ikka elu on selline, et nii palju vaba aega, et oma palkki ära kulutada, ei ole enam, siis ei ole nagu mõtet ju,“ arutleb mees.

Igatahes reageeris ta Daily tööpakkumisele, milles värvati koolikokka. Kohe alguses küsiti, et kas ta ikka saab aru, et koolisöökla palk pole võrreldav restoranis saadavaga. „Koolisööklas saab jah töötada vist pigem siis, kui raha ei ole prioriteediks. Minu enda jaoks on siin nii palju lisamotivaatoreid. Jõusaal siinsamas majas, ujula ka. Saviklassid - olen avastanud enda jaoks savitreimise. Töö ja hobid kõik ühe katuse all,“ toob Lasse näite.

Kuna Lasse tööandja Daily toitlustab suures osas koole ja lasteaedu, siis on tööl ka spets inimene, kes paneb menüüs vastavalt vajalikele toiteväärtustele kokku. Ja nõnda, et vähemalt 60 päeva jooksul pakutav ei korduks. „Mina olen peamiselt teostaja, kuigi oma nüansse saan panna nii püreesupi sisse kui anda ka ideid menüüdele sisenditeks,“ on Lassel heameel.

Tempokas lõunaeg

Tagasisidet annavad ka sööjad. Kord oli menüüs peedihautis ja see jäigi ainult üheks korraks. Toitu jäi ulmelistes kogustes alles. „Siin saad kohe vahetut tagasisidet, kui on halb idee

olnud,“ naerab mees. Teine kord oli Eesti talutoitude päeva raames laual kuivatatud puuviljadega kissell. „Õpetajad sõid mitu portsu, aga lapsed vaatavad hämmeldunult pealt, et mis asjad need kisselli sees hulbivad,“ meenutab mees.

Üks asi, mida lapsed heameelega telliksid, on pannkoogid, aga seda koormust koolisöökla välja ei veaks. „Igaüks tahab kolm tükki, mul on tuhatkond sööjat, millal ma need 3000 pannkooki valmis saaksin,“ tõstab Lasse küsivalt kulme.

Tööpäev algab Lassel ja tema kolleegidel (lisaks temale toimetab Laagri kooliköögis veel viis inimest, kõik naised) kella 7 paiku hommikul. Kuna aga söögivaheajad on tunniajaste vahedega – kella 11 paiku tuleb ligi viissada ja 12 paiku teine viissada -, siis need paar tundi on üsna pöörased. Kõik see toidu väljapane, nõudepesu ja koristus, uus kate – toimub minuti- ja tiimitööna. „Tempo ja koormus on ikka korralik,“ leiab Lasse. Kord on ta ära mõõtnud tööpäeval tehtavateks sammude arvuks 28 000. Selle hulka kuulub ka kodust tulek ja minek, aga ikkagi. Mõnel kontoriinimesel on vastu panna vaid 5000.

Eks vahel juhtub jamaid ka. Keeldub pliiit riisi pehmeks keetmast või satub hakklihale soola asemel sisse sidrunhape, aga söömata pole koolipere kunagi jäänud, siis lihtsalt leitakse kiirelt mingi asendus.

Väga oluline on koolisöökla puhul ka oskuslik

köhutunde ja kogemuse peal mängimine. Ei saa lähtuda lihtsalt matemaatikast, et kui on tuhat last, teed tuhat portsu suppi, sel juhul võiks üle jääva toidu kogus olla tohtu. Lasse näiteks teab, et borši tuleks teha 1000 sööja peale 180 liitrit, aga kalasuppi 140. Teda ennast hirmsasti häirib, kui peab toitu ära viskama, sellepärast tunneb mees ka erilist vastutust.

Mida Sa koolikokana õppinud oled?

„Eks need kogused ja tempo ongi põhilised asjad,“ leiab Lasse. On tibia teine tera keeta kartuleid kahele inimesele või tuhandele. Sööjad on nii erinevad – esimese klassi juntsul võib olla toidust sootuks teine arusaam kui üheksandikul.

„Praegusel perioodil sobib koolikoka roll minu elukorraldusega ja see on minu jaoks nagu missiooniküsimus teha lastele maitsvat toitu kvaliteetsest toorainest,“ tunnistab Lasse, kellel kohe-kohe saab kolm aastat koolikoka kogemust. Ja seda nendib ta küll, et tooraine oli restoranides kõvasti kõikumava kvaliteediga kui koolisööklas.

Hiljuti oli Daily koolisööklates kampaania, kus vanemad said tulla toitu testima. Nenditi, et pakutav on väga tasemel ja on suisa arusaamatu, miks lapsed vahel kapriisitsevad. „Ma ütlen julgelt, et kui ma siin ei töötaks, aga kuskil läheduses oleks sellise kvaliteediga söökla, siis ma käiks ise seal iga päev söömas,“ resümeerib Lasse.

HummerHub - sünergia on õhus ja ideed kohvinurgas

Novembris oma aastast tegutsemist tähistanud Manta Maja sisse mahub suur osa sellest, mida täiskasvanud inimene tööpäeva jooksul kasutab: kontor, spordisaal ja söögikoht. Kaks esimest avatud 24/7, nagu uutele paindlikele elu- ja töövormidele sobilik.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauvald.ee

Üsna Vabaduse puistee lõpus, pisut enne, kui tee Pärnu maanteeks suubub, seisab üks modernse vormiga maja. Ei ole küll päris Saue vald, aga jääb tõenäoliselt sadade sauevallakate teeninduspiirkonda, seda enam, et pakutavat teenuste paketti valla enda piires napilt polegi. Uuema aja kontoripinda, restorani mõõtu sihtivat söögikohta (Saue linnas oli, aga pani ukseid kinni) ja ööpäevaringselt avatud spordiklubi.

Noorusliku vaibiga büroohotell HummerHub

Töötamise kontseptsioon üha muutub. Oma mikroettevõtete käivitamine, startuppimine, kaugtöö vormis töötamine – see kõik on reaalsus. HummerHubi ja Manta Maja tegevjuht Katre Tamp ütleb, et nende funktsionaalne ühiskontor sobib näiteks neile, kes senini koduse köögilaua taga maailma muutsid. Saab töö ja pereelu lahku lüüa ning pesemist ootavate nõudega ärimõtete voogu mitte tappa.

Paari inimesega idufirmad, mõni välismaisele kompaniile partneriks olev kohalik väikettegija, aga miks mitte ka näiteks magistratöö kirjutajad – HummerHubi võimalused sobivad kõikidele. Ja eks neid seal juba üksjagu ole ka. Näiteks veebilehtede lahendusi pakkuva spetsialist, personaliarendusega tegelev ühenaiefirma, IT-koolitustele keskenduv algatus jne.

Teenus on lihtne ja konkreetne. Tule rendi kontorilaua pind. Kaasas on kõik bürootööks vajalik. Kohvimasin – olemas! Moodsa moega printer – muidugi! Wifi ja kontorilaud – absoluutselt! Viimased, muidugi, on ergonomilised, saab nupuliigutusega upitada need püsti töötamiseks sobivale kõrgusele. Nutikust leiab veelgi, näiteks kõik sisenemised on ilma võtmata, sõrmejälj avab ukseid. Ehk et igasugused lisaja taustasebimised - olgu need tehnika soetamised, võtmete kaasaskandmised või elektri eest tasumised - jäävad kliendi jaoks ära. Alles jääb puhas ja nauditav töö tegemine.

Rendi lauapind ja keskendu tööle

Kui tahta ikkagi pere pildiraamis kaasa võtta ja roosa hüatsint lauale lõhnama panna, saab valida omale pisut kallima raha eest (180 eurot kuus) statsionaarse koha ja laua. „Kui tahad just sellest aknast mööda sõitvat oranži rongi vaadata,“ naerab Tamp. Kaashummerdajatel pole siis õigus seda okupeerida. Kui aga on nõudmised lihtsamad, sobib sättida oma läpakas esimesele vabale lauapinnale, saab selle võimalu-

Olme on kontorhotellis äge - disainkülmkapidest värviliste diivaniteni

se kätte odavamalt (150 eurot kuus). Saab ka mitmest lauast vähe eraldatuma nurga luua, kui vaja. Et tuled kolme kolleegiga ja moodustub nagu oma kontor suure kontori sees.

Ja ei mingeid pikaajalisi lepinguid. Saab kasvõi kuu aja kaupa rendisuhet hoida. Isegi viie- või kümnapäevalisi kokkuleppeid tehakse, kui vaja vaid kord kuus kasutada, saab ka päevapiletiga. Selle võib soetada nagu veebipoest, klikk ja panagalink ja korras. Ei mingeid aeganõudvaid protseduure ega lepinguid.

HummerHub tegutseb Manta Maja kahel korrusel. Kolmas on natuke elavam, muusika kraad kõvem, inimesi rohkem. Teine korrus on tasasem ja rahulik. Suveperioodiks on pakkuja ka kott-toolidega rõduvõimalused, alt üles ja alla tagasi saab päeva alustada ja lõpetada punasel vaibal kõndides. Koerad, muide, on ka oodatud.

Kodulähedane töökoht teeb õnnelikumaks

Kümned uuringud on sedastanud, et lakkamatu kügelemine liikluses tõstab autojuhtide vererõhku ja ajab närvi, ajakulust rääkimata. Kernust kesklinna sõites võib ajakulu olla nagu mõnes suurlinnas, A ja B vaheline logistika nõuab tunde. Kodulähedane töö seevastu pidi olema kriitilise tähtsusega inimese üldises õnnetundes.

Sauvallaka jaoks jäävad Manta maja ja tema võimalused n-ö tee peale linna minnes. Kui saaks nii, et ei peakski edasi sõitma, mida kasulikku võiks selle ülejääva paari vaba tunni-ga teha?

Sellele on ka lihtne vastus. Minna näiteks trenni. 24/7 spordiklubi paikneb Manta maja keldrikorrusel. Seadmed kardiomasinatest kõhulihaste pinkideni ootavad ööpäevaringselt.

Joonistatavate seintega koosolekuruumid

Kui kodus on siiski täitsa okei töötada, aga kliendikohtumisi elutoa diivanil natuke nigel

MANTA MAJA SOODUSPAKKUMISED SAUEVALLAKATELE

• Märksõnaga „sauvallakas“ on HammerHub kontorihotellis nõupidamisruumide broneerimine 20% soodsam. Pakkumine kehtib kuni 1. märtsini 2019 ning üks füüsiline või juriidiline isik saab soodustust kasutada ühekordselt.

• Märksõnaga „sauvallakas“ saab HammerHub kontorihotellis kahepäevase prooviperioodi asemel kaks nädalat tasuta prooviaega, mille vältel on inimesel võimalik tasuta töötada HammerHub'is, et veenduda selle sobivuses endale. Pakkumine kehtib 1. märtsini 2019.

• Märksõnaga „sauvallakas“ saab restoranis Jah, Kallis hommiku-söögi kõrvale tasuta barista kohvi.

HummerHubi teenus on lihtne ja konkreetne - tule rendi kontorilaua pind. Igasugused lisa- ja taustasebimised - olgu need tehnika soetamised või elektri eest tasumised - jäävad kliendi jaoks ära

korraldada, siis on HummerHubis võimalik rentida ka vaid nõupidamisruum. On kuuetele inimesele on viiekümnele. Jällegi vaid kohale tulemise vaev - tehnika on olemas, kohvi juba mulksub, ruumide seintele võib tähtsaid mõtteid jooksvalt lausa vildikaga joonistada. Ühiskontori kudedele on nõupidamisruumid tasuta käes.

Koostööle suunatud keskkond

Kuigi olme on kontorhotellis äge - disainkülmkapidest värviliste diivaniteni -, on büroohotelli väärtus suuresti siiski spontaansetes koridorivestlustes teiste omasugustega, kreaatiivne keskkond, mis paneb nagu muuseas ootamatuid asju tegema.

Nii näiteks sündis Nõmme leht. Ei, mitte see linnaosavaliituse väljaantav, vaid nõmmeendi. Alul oli idee teha lihtsalt oma maja väljaanne. Niimoodi nalja mõttes. Aga kuna rentnike seas on ka mitmeid Nõmme elanikke, kasvas sellest ootamatult välja hoopis üsna „päris“ ajaleht, mida pa-

nevad kokku nõmmeendi ise - Ingrid Veidenberg, Hendrik Normann, kui nimetada vaid mõnda professionaali. Leht ilmub kord kvartalis, tiraaž on 20 000. Nii palju siis esiti lihtsalt õhku visatud ideest, et teeme siselehe.

„Meie juures kokku saanud iti-inimesed on ühisprojektina hakanud arendama uut vaba-aja äppi, et kuhu minna, mida teha. Need olemasolevad on kõik nii igavad,“ toob Tamp veel ühe näite.

Jah, Kallis nimeline restoran

Nipet-näpet söögikohti Saue vallas küll on, aga päris sellist, kuhu kalli inimesega viisakamalt õhtustama minna või kust juba varahommikul kohvi ja omlett haarata, kaasa või kohapeal manustamiseks, väga ei ole. „Kaua neid bensiniijaamade võileibu siis jaksab süüa,“ arwab Tamp, et Jah, Kallis võiks olla tõsiseltvõetavaks tervislikuks alternatiiviks. Kogukonnale ja kohalikele kontorirahvale pakutavatest lõunapakumistest rääkimata.

Ruila kooli Kirsiia lasteaed
võtab seoses uue rühma avamisega tööle
2 ÕPETAJA ABI
tähtajalise ametikohale alates 21. jaanuarist 2019.

Eeldame vähemalt keskharidust ja
lastega töötamise kogemust.

Pakume vastavalt vastutusele kõrgemat tööta-
su ja 35 päeva puhkust.

Õpetaja abi tööülesanneteks on õpetaja igakülgne
abistamine laste tegevuste ettevalmistamisel ja
läbiviimisel, ruumide korrashoid ja toidu serveerimine.

CV, soovivavaldis ja haridust tõendavad dokumendid
esitada hiljemalt 31. detsembriks ruilakool@ruilakool.ee
Täiendav info: direktor Tiia Rosenberg 5163534

Saue Vallavarahaldus
võtab
Saue kooli tööle
tubli ja sõbraliku
PUHASTUSTEENINDAJA

Võimalik töötada ka
osalise töötajaga

Täiendav info

- telefon 659 6519, Diana
- info@sauvarahaldus.ee

KIIRE

AUTOKATTE OÜ
võtab tööle
TOOTMISTÖÖLISE
tootmisbaasi Saue.

Töö ühes vahetuses.
Väljaõpe kohapeal.

Täiendav info:
Saue linn, Pärnasalu 27
tel. 6709 046, mob. 50 16 033
autokate@autokate.ee

Masinaehitus ettevõte
Sami AS võtab tööle:

- Keevitusroboti operaator
- Tootmisseadmete remondilukksepp
- CNC trei- ja freesikeskuse operaator
- Keevitajad
- Tootmise tehniline assistent
- Töödejuhataja (Valga)

Täiendav info ja kandideerimine:

- Telefonil 5197 6863
- e-posti aadressil: sami@sami.ee

Aadress: Tule 20, Saue linn 76505,
Saue vald
WWW.SAMI.EE

Õpilasvahetus Indias – tulelossides ja tuulistel mäetippudel iseend ja maailma avastamas

Reaalkoolis õppinud 18-aastane Vatsla külast pärit Hanna Eliis Talving sai kevadises taotlusvoorus koduselt vallavalitsuselt õpilasvahetuse stipendiumi, mis aitas kaasa neu unistusele minna õppima Indiasse Mahindra United World College'isse.

HANNA ELIIS TALVING

Olen alati olnud unistaja. Mäletan üle-eelmist suve, mil kadusin tihti õhulossidesse, unustades reaalsuse. Kõik oli tegelikult hästi – valmistusin gümnaasiumiks, mind ootas üks Eesti parimaid koole ja teadsin, et olen saavutanud teatud perspektiivis paljutki. Miski elus tundus siiski puuduvat, mingisugune elevus, teistmoodi kogemus. Nägin klassikaaslast, sõpru ja tuttavaid maailma avastamas, reisimas ning vahetusaastatele suundumas. Tähtsin ka. Janunesin maailmaavastaja tiitli järele. Seistes keset neid samu õhulosse võtsin vastu otsuse: kavatsen need unelmad teoks teha. Aga kuidas lõpetasin kaks aastat hiljem siin, Lääne-India mägedes?

Nagu head asjad ikka, ei tulnud seegi kergelt. Esimeseks takistuseks oli minu nõudlikkus. Otsisin võimalusi, mis oleks minule. Teadsin, et tahan minnes teha midagi enam kui lihtsalt omandada gümnaasiumiharidust. Soovisin õppida tunda kultuure, inimesi ja maailma teiste silmade läbi, leida iseennast ja panustada sellesse kogukonda, mis mind vastu on võtnud. Samas oli mul tung leida rahvas, kellele tutvustada Eestimaailma ilu ja võlu, pudrujõgesid ja piimamägesid, ürgkultuuri ja emakeele võlu. Ootasin kahepoolset kaupa – käed sügelesid, sest tahtsin anda ja vastu võtta.

Protsess algas lugematute unetute õõdega arvutiakraani ees, tuhnides internetiavarustes, et leida nõudlikule hingele rahu ja rahuldavat tulemust. Otsiskelu kestis kuid. Õppemaksud, mis tõusid kümnetesse tuhandetesse, kriteeriumid, kuhu sobitada mina ei suutnud, nõuded, mille täitmisest ma ei oleks osanud unistada ja tohutult keerulised kandideerimisprotsessid. Olin alla andmas, missioon tundus võimatu. Leppisin juba saatusega ja vaatasin veel kaugemale tulevikku, lootes, et minu võimalus tuleb ülikooliajal.

Mõistsin, kui suur osa meie elust on juhitud juhuselt, kui ühel pärastlõunal rääkis ema telefoniga ning kõrvu kostis üks ebaharilik lause: „Oh, ta õpib Singapuris?“

Too õhtupoolik muutis ühe väikesest Saue valla külast pärit tüdruku elu. Ema selgitas mulle, et tuttava tütar õpib United World College'is Singapuris. Tegemist on rahvusvahelise kooliga, mis harib noori rahu ja jätkusuutlikkuse teemadel. Tuli välja, et neil on rahvuskomitee ka Eestis, kes saadab iga aasta umbkaudu neli stipendiaati mõnda neist seitsmeteistkümnest koolist.

See paistis vastavat minu ootustele, seega leidsin end jällegi unistamas. Lugesin päevade viisi United World College'i (UWC) õpilaste blogisid, eestlaste kogemustlugusid ja veetsin tunde organisatsiooni veebilehel. Püüdsin ühendust saada lõpetanud stipendiaatidega ja mõista selle kooli ja liikumise hingeelu. Üht teadsin kindlalt: mind ootas ees kandideerimisprotsess, milles on panused kõrged ja konkurents tohutu. Olin siiski endas kindel, kuna teadsin, et see on täpselt see, mida vajan. UWC täitis kõik minu kriteeriumid ning kavatsesin teha sedasama vastutasuks.

Kaalutlemata esitasin oma avalduse ja jäin ootama. Arvestades aega ja energiat, mille panustasin taustainformatsiooni kogumisse, uskusin tõsimeeli, et esimese vooru läbin leppase reega ja valmistusin järgmisteks.

Takistused teekonnal tähtedeni ei ole ilmselt üllatuseks. Nädalaid hiljem saabus postkasti meil, mille avasin erutusega, kuid sain pettumuse osaliseks. Avaldus lükati tagasi, kõik õhulossid varisesid kokku ning olin jälle alguses. Järgmine võimalus avanes alles aasta pärast. Nägin kalliks saanud klassiõde käimas sedasama rada, temal õnnestus võidelda välja stipendium Hong-Kongis asuvasse kolledžisse, tema täitis oma unistuse. Lapsik kadedus minus lahtus kiirelt ja üle jäi vaid rõõmustada ühes tulevase UWC õpilasega. Motivatsioonipuhang, mille see edulugu andis, on sõnulsetamatu.

Aeg möödus ning tahe minus kasvas. Saabus novembrikuu ning United World College'i organisatsiooni Eesti komitee avaldas stipendiumid, mille nimel

Ganesh Chaturthi festivali pidustused meie kolledžis

Soovid sinagi minna maailma avastama?

- Tea, mida sa tahad, mida ootad. Sihita on keeruline kompassi seada!
- Uuri, otsi, küsi. Mõnikord ootavad võimalused meid, kuid enamasti peame ise nendeni rühkima.
- Jää endale kindlaks ning ära anna alla, vaid astu takistus-

tele vastu. Mitte miski ei ole võimatu!

- Tutvusteta ei jõua keegi kaugemale. Suhtle sõprade ja tuttavatega, kellel on kogemusi – nende nõuanded on kuldaväärt.
- Stipendiumeid ja toetusi välismaal õppimiseks on Eu-

roopa Liidus ja Eestis rohkelt. Rahaliste vahendite puudumine ei peata sind, kui oled nõus vaeva nägema.

- Ebaõnnestumiste tõttu ei tasu pead norgu lasta. Iga kogemus õpetab meile midagi ning kõige targem on seda arvesse võttes uuesti proovida.

hakkasid aktiivsed noored heitlema. Sihikindlalt läbisin esimesed kaks vooru. Viimne tuleproov seisnes kahepäevases laagris, kuhu olid kogunenud ligikaudu kakskümmend parimat. Sammusin võltsi enesekindlust maskina kandes võistluse keskmesse. Lõppvoor oli vaimselt pingeline. Väideldes, suheldes ja mängides vilistlaste ja konkurentidega üritasime kõik näidata end oma parimast küljest. Viimane katsumus oli intervjuu, kõige keerulisem osa sellest protsessist. Mis juhtus seal, peab jääma tulevastele stipendiaatidele saladuseks, kuid tundub, et see viis mind eduni. Nädal hiljem võtsin vastu kõne rahvuskomitee esindajalt, kes õnnitles mind, olin saanud stipendiumi Mahindra United World College'isse Indias.

Siin ma nüüd olen. Mõõdunud on kümme kuud, viimased kolm neist linnutiivul. Lahkusin augusti teisel nädalal, lennates maailma rahvarohkeimasse linnastusse – Mumbai. Suveõine mussoonvihmadest niiskunud õhk tõi minuni võrtside ja avamere lõhna. Linnapiiri ületades avanes järjekordne unikaalne vaatepilt: Maharastra osariigi maapiirkonnad rohetamas tänu riisipõldudel sirgivatele taimedele. Aeg-ajalt autoteele sattunud vesipühvlid tõid oma ükskõiksusega minu ja tulevaste klassikaaslaste nägudele naeratused. Sel hetkel teadsin, et kogu minu raske töö on end ära tasunud. Saabus rahulolu, mille sarnast ma ei olnud varem kogenud. Ees ootas kaks aastat rasket tööd, pisaraid, hüvastijätte, jälle-nägemisi, kultuurišokke ja India toorest palet. Mind oli selleks ette valmistatud, ma olin ise valmistunud ja siiski, kui see kõik tõeks sai, muutusid ka unenäod igavaks.

Enne Indiasse saabu-

mist teadsin, mida tahtsin saavutada ja mida maailmas muuta. Mul oli unistus, minu missioon, mis seisnes maailma päästmises tulevaste kliimata ja looduskatastroofide eest. Püüdsin rahu ja mõistmise poole ning tunnen, et mu töö on kandnud vilja. Õpin ja omandan iga päev enam, kui ma eales oleksin osanud unistada. Tunnen maailma, tean rohkem erinevate kultuuride, keelte, riikide ja iseenda kohta. Samas olen jõudnud ka parema arusaamani omaenda kodumaa ja emakeele erilisusest. Olen rahvasaadik, kandes Eestit ühelt südames ja jagades seda igapäev, kes minu teele satub. Nüüd ei tea ainult mina maailma, maailm teab mind ka.

Iga päev siin pakub uusi võimalusi, kannab neid lausa kandikol ette. Nädala jooksul olen veetnud tunde kohalike lastega jalgpalli mängides, matkanud kooli looduskaitsealal ühes prantslase, hiinlase, vene-lase ja hinduga. Uskuge või mitte – nad on minu sõbrad nüüd. Nendega jagan klassiruumi ning leian end tuliste vaidluste keskmest globaalse tähtsusega teemadel. Vaid paar minutit hiljem kokkame *churro*'sid Uruguayst pärit neiuaga, kelle õpetussõnad on kantud selle maailmajao rõõmsameelsest mentaliteedist.

Muidugi on tore katsetada eksootilise kokakunsti, sõprussuhete ja sportmängudega enda piire, nagu üks teismeline seda tegema peab, kuid elu siin viib mind pidevalt veel avastamata teekondadele. Iganädalastel foorumitel tutvustatakse kogukonnale planeedil toimuvat. Olles kasvanud Euroopas, võrdlemisi rahumeelsel ajal, ei ole ma kokku puutunud sõja, looduskatastroofide või näljaga, mis mõjutaks minu elu. Nüüd aga on mi-

nule olulised inimesed need, kelle kodumaal toimuvad sündmused mõjutavad mind.

Olgu see siis Venezuela kriis, Kashmiris toimuv India ja Pakistani vaheline sõda või Indoneesiat laastanud tsunami – kõik need sündmused on omandanud minu elus tähenduse. Olen näinud pisaraid, ahastust, sest kodustega pole võimalik ühendust saada. Olen kuulnud sappkibedaid kõnesid, suunatud valitsustele ja võimukandjatele, kes kuritarvitavad võimu ja keelavad tsiviiltsiikutele inimõigusi.

Mõista rahvaste virvarri ja selle mitmekesisuse vajadust on distantsilt ilmselt keeruline. Alguses ei mõistnud minagi, kuid multikultuursuse plusspooled on need, millele kool eelkõige rõhub, et lõppkokkuvõttes teha need paremateks inimteks – UWC liikumise ja nende mõtteviiside edasiviijateks.

Teada fakte näiteks Uganda eluolu kohta ei ole eesmärk. Eesmärk on reaalselt mõista, miks kombed, tavad, usulohud ja kultuurid eksisteerivad. Mulle, meile, on antud võimalus aru saada tänu reaalsele kokkupuudele, mitte raamatu- või internetitarkusele.

Elu Indias pole vaid lust ja lillepidu. Enne tulekut üllatas mind Eestis valitsev negatiivne suhtumine minu tulevase kodusse Indiasse, mis tänu meediale ja kuulujuttudele on tekkinud. Süvenedes reaalse inimese kogemustesse, sain teada midagi hoopis muud. Lugesin raamatuid, vaatasin filme, et näha kaugemale kui pealiskaudne meediakajastus tihti laseb lugejail näha.

Prügi, hais, vaesus ja eelarvamused domineerisid tihti artiklites Indiast, peites kõike head, mis sellel riigil on pakkuda. Osa sellest põhineb muidugi tõel ja see

Hea teada

Saue valla elanikena Eesti rahvastikuregistris kantud 16-26-aastastel üldhariduskooli või kutsekooli õpilastel ja statsionaarses õppes õppivatel üliõpilastel on võimalik välismaal õppimiseks taotleda stipendiumi, mille suurus õpilase või üliõpilase kohta on kuni 800 eurot üheks semestriks või kuni 1 600 eurot õppeaastaks või kaheks semestriks.

Taotlemine toimub kaks kord aastas. 2018. aasta kevadises voorus maksti välja 14 000 eurot neljateistkümmele noorele, et õppida Lõuna-Koreas, Suurbritannias, Taanis, Indias, Saksamaal ja USA-s. **Sügisvoorus** said toetuse 12 noort sauevallakokku 9600 eurot. Õppima minnakse Saksamaale, Suurbritanniasse, Portugalile, Belgiasse, Hollandisse ja Lõuna-Koreasse.

tõde on karm. Mulle lubati, et isegi kui printsessina lähed, ei lahku sa samasugusena.

Hingele asetab tänaväärtel magavate laste ja koerte nägemine koorma. Olen näinud küla, kuhu on toodud vaesed vaimselt haiged inimesed, kellel pole kuhugi minna; olen näinud paljaid kolmeaastaseid sooja saamiseks öö rüpes lõket põletamas kesklinna tänaval; olen kuulnud vanade vaeste naiste meeleheitlikke püüdeid mulle ehteid müüa, lihtsalt selleks, et ära elada. Võlu ja valu käivad sel maal käsikäes.

India on pugenud mu südamesse, kommetesse, ajusoppidesse. Siinne kolledž ei olnud minu esmane valik, kuid tean: United World College'i rahvuskomitee tegi õige otsuse mind just siia saates. Armastan karrit, teravaid maitse- ja muid elamusi, rohelist, mägesid, kollase rikša tagaistmelt avanavat vaadet ja bazaaridel valitsevat kaost. Olen avastanud India päikese temperamendi ja hindude rahumeelse mõtelaadi, tundnud mussoonvihmade külma puudutust ja kõrbetaule kuuma hingust. Oskan süüa nende moodi: banaanilehelt kättega riisi läätsekastmega segades, istudes rätsepaistmes elutoa põrandal ning võttes osa lõputa vestlusest; oskan rääkida nende moodi: valjult ja segaselt, vajaduseta vaikimata ning oskan elada nende kombel: heatujuliselt, tänuhulgaliselt ja harmooniliselt.

Ning enam ma ei ehita neid losse. Ei veeda aega unistades ja unedes, ei vaata teiste unistusi täitumas. Nüüd täidan omi. Kannan uhkelt mitmeid tiitleid: maailmaavastaja, rändaja ja eelkõige eestlane. Elan elu praegu ja siin, tuulisel mäetippul India läänerannikul, sest olukorra maik on hetkes palju magusam.

Vanamõisas toimuva Ööjõulumaa märksõnadeks on tuli, valgus ja soojus

Sellel aastal külastab Vanamõisa Jõulumaad gruppidega üle 4000 lapse ning Jõulumaa kulminatsiooniks saab Ööjõulumaa, mis toimub 15. detsembril. Pole vaja karta, et see päriselt öösel toimub, programm kestab kella 16-st 20-ni.

KATRIN KRAUSE
Vanamõisa Jõulumaa korraldaja

Ööjõulumaa andsid inspiratsiooni jõuluaaja traditsioonid ja saabuv talvine pööripäev, mida iidsetest aegadest on peetud aasta tähtsaimaks ja maagilisemaks sündmuseks, kus valgus saab võitu pimeduse üle.

Tulel on läbi aegade olnud märgiline tähendus. Tules on ürgset jõudu ja maagiat. Tuld on ikka tänatud ja kummardatud. Avatud on tuleskulptuuri töötuba, kus mandalameistrid Tuuli Reinsoo ja Indrek Leht juhendavad kõiki soovijaid suure tulemandala koostamisel ja täiendamisel. Igaüks saab oma jõulusoovi tulemustriga mandala sisse punuda.

Maagilise pööripäeva-rituaalina süüdatakse kõigi osalejate loodud mandala, mis jõulusoove kaasas kandes süttides tähtede poole lendab. Valguse ja soojuse märgiks sütib ka suur lõke.

Tegevusrohke õhtu kulmineerub kunstnik Margus Kontuse loodud suure tuleskulptuuri süütamise ja tuletantsijate etendusega. Tuleskulptuurid on viimas-

tel kümnenditel üle maailma levinud uus kunstivorm, aga tuleskulptuur ei ole ilutulestik. See valmib algupärastest materjalidest nagu puit, nõör, õled ning kavandatakse nii, et kujund ja vorm tekib lekidest. Tulemuseks on vaatamäng, mis sobib hästi Põhjamaa pimedasse ja külma talve. Kunstnik on kirjeldanud tuleskulptuuri kui hetkeelamust, kus sekundite vältel liiguvad vaatajate silme eest läbi sajajad sajad kujundid.

Õhtule lisab maagilise helikeele palksaalis toimuv „Klassikatähed 2018“ võitja Tanel-Eiko Novikovi jõuluhõnguline kontsert lõkkpillidel. Piletid on eelmüügis

Ööjõulumaal on avatud mitu eripalgelist tegevuskoda:

- JÕULUVANA KOJAS räägib Jõuluhärra tulijate lugusid, paitab põske ja paneb uskuma imedesse,
- SEPIKOJAS esitleb ehtne sepp oma võimsaid tööriistu hõõguva alasi kohal ja julgemad külastajad saavad ka ise sepahaamri kätte võtta,
- INDIAANI PÜSTKOJAS soojendab külalisi elav tuli ning kuulata saab tarkusi vanadest indiaaniraditsioonidest,
- MEISTERDAMISE KOJAS saavad külastajad meisterdada kinkekarpe,
- miniloomaaias saab tutvust teha kodumajapidamises leiduvate loomadega,
- vahvat jõulusõitu saab teha hobuvankri või saaniga,
- jõululaval on eriprogramm ning jõuluetendus.

Piletilevis kuni 13. detsembrini ja toimumise päeval kohapeal. Info: www.vabaõhukeskus.ee/ FB: Ööjõulumaa

Sügav kummardus vanavanematele

Ei ole suuremat õnne, kui olla ligimestest armastatud, kes sinuga koos olemisest rõõmu tunnevad.

/Charlotte Brontë/

SILVI MULD
Veskitammi lasteaia õppejuht

Veskitammi lasteaia Lotte rühma traditsioonide hulka kuulub iga-aastane perekonda ja pereliikmeid väärtustav rühmaüritus. Erinevatel aastatel on lasteaeda külla kutsutud lisaks emadele-isadele ka õed-vennad ja vanavanemad. Inspireerituna Lotte rühma traditsioonist levis sellel õppeaastal see kaunis tava edasi kõikidesse rühmadesse.

Septembris meisterdasid Muumi rühma lapsed vanavanemate päevaks kaardid, kuhu lisati laste endi kirjutatud kaunid soovid. Perega vanavanemate päeval külla minnes anti need kallitele vanematele ja -isadele üle.

Poku rühma lapsed kut-

Mõmmi rühma lapsed koos peredega

susid oma vanavanemad lasteaeda külla. Vanemad töid külakostiks kaasa moosi, millega saiatüki ja piima abil maiustada sai ning vanaisad võtsid kaasa marjapõõsad. Marjapõõsaid oli kokku lausa kolm: musta-, punase- ja valgesõstrapõõsad. Koos istutati põõsad lasteaia õuealale ja kui need kenasti kasvama lähevad, saavad lapsed oma silmaga näha, milline on marjapõõsa aastaring, jälgida marjade küpsemist ja näha, kuidas marjade tee moosipurki viib. Lapsed esinesid vanavanematele, ühiselt lauldi ja mängiti mängu. Eriti suurt elevust tekitas mäng, kus vanavanem pidi hääle järgi ära tundma oma lapselapse. Tuli välja, et see polegi nii lihtne...

Mõmmi rühma vanavanemad said suure üllatuse osaliseks, kui neile laste endi

meisterdatud imekaunid kutsed saabusid ja teiseks muidugi see, et neid lasteaeda kutsuti. Nii mõnigi vanema-vanaisa kommenteeris, et on sügavalt liigutatud ning vaimustuses, et neile lasteaia poolt tähelepanu on pööratud. Lapsed tegid vanavanemate õhtu õnnestumise nimel suuri ettevalmistusi. Juba hommikul alustati viineripirukate ja kaneelisaia-de küpsetamisega ning õhtu kulges vanavanematele tuntut ja nende lapsepõlvest pärinevate ringmängude, nagu „Me lähme rükist lõikama“, „Mul on üks tore tädi“ ning vana laulumängu „Toredam tants Tinna“, saatel.

Lotte rühm tegi seekord sügava kummarduse vanaisadele. Vanaisad oli Saaremaalt ja Viljandist, Karksi-Nuiast ja Karepalt, Paidest ja Kehrast, muidu-

gi ka Nõmmelt, Õismäelt ja Sauelt. Üheskoos uuriti Eestimaa kaarti ja otsiti üles, kus need paigad asuvad. Pimeda novembriõhtu jooksul jõuti vanaisadele esineda, mitut mängu koos mängida ning lisaks veel ka advendilaadale kuuseehteid meisterdada. Lotte rühma lasteaiaõhtu koos vanaisadega oli igati väärt kaugelt siia sõitu, nagu üks pere kommenteeris.

Puhhi ja Sipsiku rühma lapsed aga veel valmistavad vanavanematele ette väikest üllatust.

Septembrikuu teisel pühapäeval tähistatav vanavanemate päev on ilus traditsioon, et väärtustada vanavanemate rolli meie peredes ja näidata üles austust ema ja isa vanemate vastu. Tore, et meie lasteaia rühmades on vanavanemad olulised ka teistel päevadel!

Korvpalli sügisturniir „Laagri Cup 2018“

Novembris toimus esmakordselt Laagri spordihoones Laagri huvialakooli ja TTÜ korvpallikooli korraldatav korvpalli sügisturniir „Laagri Cup 2018“ TTÜ korvpallikooli pisematele palluritele.

Omavahel võtsid mõõtu Laagri kooli, Rocca Al Mare kooli, Tallinna 32. keskkooli, Vanalinna hariduskollegiumi, Nõmme põhikooli ning Tabasalu Palliklubi treeningrühmade võistkonnad. Peeti maha tõsised korvpallilahingud, enamuse poiste jaoks olid need esimesteks võistlusemängudeks.

Paremusjärjestus oli järgmine: 1. Rocca Al Mare kool, 2. Tallinna 32. keskkool, 3. Vanalinna hariduskollegium, 4. Laagri kool, 5. Nõmme põhikool, 6. Tabasalu Palliklubi. Oma võistkondade parimateks tunnustati vastavalt: Robert Kangur, Kaspar Mõttus, Jasper Vähk, Henri Kiik, Simon ja Lukas Palu, Markus Raaper.

Suured tänud treeneritele ning meie toetajatele Jungent OÜ, Kadarbiku Kõõgivil OÜ, Balsnack International OÜ, Laagri kool ja TTÜ Korvpallikool.

TAIGUR TOOMING
Laagri huvialakooli direktor

Laagri kooli esindanud korvpallimeeskond

Lauatennise võistluste hooaja avas SügisPinks

17. novembril sai Saue Noortekeskuses avalöögi lauatenise võistluste SauePinks 3. hooaeg. Sari algajatele pinksihuvilistele tõi mängulaudade taha rekordilised 39 osalejat. Esindatud olid Saue linn, Keila, Tallinn, Laagri, Koppelmaa, Alliku, Vanamõisa, Vatsla jt. Kõige noorem osaleja oli 7-aastane ja eakaim 73.

Üldvõidu saavutas sauekas Georg Martin, meeste klassis tuli teiseks Mart Loikmaa ja kolmandaks Rene Kolon. Naiste arvestuses saavutas esikoha Enna Pleesi, 2. Mall Laur ja 3. Külli Dampf. Võidukad naiskadetid olid Kaisa Sommer, Karoliina Võõsa ja Lisanna Lippasaar. Meeskadettidest tuli 1. (üldarvestuses 2. koht) Juss Kaspar Lvovs, 2. Sandri Segasaar ja 3. Nestori Poulakka. Kõige nooremate osalejate esikolmik oli järgmine: Rihard Mägi, Rasmus Priimägi ja Harald Mägi. 15 minikadetile pakkus vääri konkurentsi ainuke naismini – Keit Lint.

MTÜ Hobipinks ja Saue Noortekeskuse koostöös korraldatav võistlus jätkub 2019. aasta veebruaris TalvePinksiga ja aprillis KevadPinksiga. Läbi kogu hooaja toimuvad noortekeskuses Hobipinks lauatenise treeningud lastele ja noortele. Eestis on lastele ka palju võistlusi, kus jõudumööda osaletakse.

Lauatenis on vahva ja soodne spordiala, mida saab harrastada aasta läbi. Sobib tüdrukutele ja poistele, noortele ja eakatele. Lauatenis arendab inimest tervikuna – paranevad kiirus, täpsus, koordinatsioon, fookus, tajud ja mõtlemine. Tegemist on sõbraliku ja mugava harrastusega, kus on vähe vigastusi. Nii et väike reket ja trenniriided kotti ja võistlemale.

ÜLLA VEERG
korraldaja

KULTUURIKALENDER DETSEMBRIS

AEG	ÜRITUS	TOIMUB	KORRALDAB	KONTAKTID
01.11-31.12	Näitus "Pildid jutustavad" Kertu Sillaste ja Gerda Märtseni illustratsioonikursuste õpilaste tööd	Riisipere kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus	sauevald.ee/nissi-kultuurikeskus
01.11-31.12	Mall Metsa akvarellide näitus	Laagri kultuurikeskuses	Laagri kultuurikeskus	Tel 6796765, laagri@sauekultuur.ee
30.11-13.01	Turba kooli kunstinäitus	Turba kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus	sauevald.ee/nissi-kultuurikeskus
06.12.	Saue Päevakeskuse reisiklubi. Elena Kalbus räägib Kreekast	kell 13 Saue Päevakeskuses	Saue Päevakeskus	www.saupeaevakeskus.ee
07.12.	Laagri kooli jõululaat	kell 10.50-17.00 Laagri koolis	Laagri kool	
07.12.	Eakate jõulupidu Laagris	kell 11 Laagri kultuurikeskuses	Saue Vallavalitsus, Laagri kultuurikeskus	Eelregistreerimine tel 679 6765, laagri@sauekultuur.ee
07.12.	Loodusabi õpituba	kell 18 Turba kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus Angelika Somelar	www.nissivallakultuurikeskus.ee taimevagi@gmail.com tel 5682 5258
08.12.	Saue valla erivajadustega laste jõulupidu (kutsetega)	kell 11 ja 14 Laagri kultuurikeskuses	Saue Vallavalitsus, Laagri kultuurikeskus	Tel 679 6765, laagri@sauekultuur.ee
08.-17.12	Vanamõisa jõulumaa	Vanamõisa vabaõhukeskuses	MTÜ Vanamõisa küla	joulumaa.xn--vabahukeskus-uib.ee/
09.12.	Kernu-Saue talimängud 2019. Koroon	kell 10 Kernu rahvamajas	Kernu rahvamaja	www.omavald.ee/rahvamaja kpoldaru@gmail.com tel 521 4206"
09.12.	Haiba väiksed jõulud	kell 11-15 Haiba mõisas	Merle Beljäjev	/www.facebook.com/events/2021966618095484/
09.12.	Laagri Kristliku Koguduse 2. advendi Jumalateenistus. Pühapäevakool lastele	kell 12 Laagri kultuurikeskuses	Laagri Kristlik Kogudus	www.laagrikogudus.ee
09.12.	Nissi piirkonna eakate jõulupidu	kell 14 Riisipere kultuurimajas	Saue Vallavalitsus, Nissi kultuurikeskus	Vajalik eelregistreerimine Merike Kiisel 553 2953 Viive Suursalu 5626 6062
09.12.	Jõgisoo laste jõulupidu	kell 15 Jõgisoo seltsimajas	Jõgisoo seltsimaja	Eelregistreerimine info@jogisooeltsimaja.ee www.jogisooeltsimaja.ee
10.12.	Kino "Tuulte tahatud maa"	kell 12.30 Riisipere kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus	sauevald.ee/nissi-kultuurikeskus
11.12.	Peaminister Jüri Ratase jõulutervitus	kell 13.30 Saue Päevakeskuses	Saue Päevakeskus	www.saupeaevakeskus.ee
14.12.	Jõulupidu eakatele	kell 13 Jõgisoo seltsimajas	Jõgisoo seltsimaja	Eelregistreerimine info@jogisooeltsimaja.ee tel 501 2033
14.12.	Kino "Tuulte tahatud maa"	kell 20 Turba kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus	sauevald.ee/nissi-kultuurikeskus
13.12.	Saue Päevakeskuse raamatuklubi. Rein Laur	kell 13 Saue Päevakeskuses	Saue Päevakeskus	www.saupeaevakeskus.ee
15.12.	Saue valla Beebipäev (kutsetega)	kell 11 Laagri kultuurikeskuses	Saue Vallavalitsus, Laagri kultuurikeskus	Tel 679 6765, laagri@sauekultuur.ee
15.12.	"Leiame vanadele raamatutele uue kodu"	"kell 12-17 Turba kultuurimajas"	MTÜ Nissi Särts	
15.12.	Saue valla meistrivõistlused korvpallis	kell 11 Saue Gümnaasiumis	Saue spordikeskus	timo.hallist@sauespordikeskus.ee, tel 522 2805
15.12.	Õjõulumaa. Kontsert, töötoa ja tule- ja valgusetendused	kell 16-20 Vanamõisa vabaõhukeskuses	MTÜ Vanamõisa küla	www.vabaohukeskus.ee
15.12.	Saue Päevakeskuse lauluklubi	kell 18 Saue Päevakeskuses	Saue Päevakeskus	www.saupeaevakeskus.ee
15.12.	Jõulupidu Maidlas	kell 19 Maidla seltsimajas	Urmo	Piletid ambroosia@gmail.com tel 5649 9508
16.12.	Laagri Kristliku Koguduse 3. advendi Jumalateenistus. Pühapäevakool lastele	kell 12 Laagri kultuurikeskuses	Laagri Kristlik Kogudus	www.laagrikogudus.ee
18.12.	Saue Muusikakooli temaatiline aastalõpukontsert "Õhtu-, öö- ja unelaulud"	kell 18 Saue kontserdisaalis	Saue Muusikakool	www.sauemuusikakool.ee
20.12.	Saue Päevakeskuse jõuluklubi	kell 15 Saue Päevakeskuses	Saue Päevakeskus	www.saupeaevakeskus.ee
21.12.	Toomapäeva pidustused ja Laagri jõuluturg	kell 17 Laagri kultuurikeskuse pargis	Laagri kultuurikeskus	Tel 679 6765, laagri@sauekultuur.ee
21.12.	Kontsert "Valgrega"	kell 18 Riisipere kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus	sauevald.ee/nissi-kultuurikeskus
22.12.	Eakate jõulupidu Kernus	kell 14 Kernu rahvamajas	Saue Vallavalitsus Kernu rahvamaja	sauevald.ee/et/kernu-rahvamaja
23.12.	Laagri Kristliku Koguduse jõulukontsert "Jõulukirik ülistuskooriga"	kell 16 Laagri kultuurikeskuses	Laagri Kristlik Kogudus	www.laagrikogudus.ee
24.12.	Laagri Kristliku Koguduse jõulukirik	"kell 16 Laagri kultuurikeskuses"	Laagri Kristlik Kogudus	www.laagrikogudus.ee

KAARDID ENNUSTAVAD
Tel 900 1727 • 24 h
Hind 1,09 €/min
Sooduspakkumine: www.ennustus.ee
Kätelt ennustamine veebis:
www.hiromantia.eu

OÜ SINITIIVIK GRUPP
Teostame vaipade puhastust villa, sünteetiliste, kaltsu ja narmasvaipadele.
Transport uksest ukseni tasuta!
55 917 562

Saue arvutiremont
Tööaeg: kell 8-20
Tel. 562 10720 (Janek)

LAAGRI KRISTLIK KOGUDUS
JUMALATEENISTUSED
PÜHAPÄEVAKOOL LASTELE
Pühapäeviti kell 12.00
2.12, 9.12, 16.12 ja 30.12
Jõulukontsert
23.12 kell 16.00
Jõulukirik
24.12 kell 16.00
TERE TULEMAST!
Laagri kultuurikeskus, Veskitammi 8
Lisainfo: WWW.LAAGRIKOGUDUS.EE

Segakoor Wannamoisa
advendikontsert
ÜRNAS SISASK EESTI MISSA
KOORI JUHATAB SILLE OJASTU
ORELIL ULLA KRIGUL
16.12.18 KELL 17.00
KEILA KIRIKUS

27. DETSEMBRIL
KELL 20.00
AASTALÕPUPIDU
RIISIPERE KULTUURIMAJAS
Free-Flow Studio tantsulapsed
Aerialicious õhukrobaadid
Tantsuks mängib **Lavassaare Trio**
laiendatud koosseis solist Airi Allvee
Laua katab **Roosta Catering**
avatud baar
Broneeri piletid ja laud enne 20. detsembrit
Eneken.Marpuu@sauekultuur.ee Pilet 15 €

NISSI PIIRKONNA EAKATE HAAPSALU VEEKESKUSE KÜLASTUS
19. DETSEMBRIL 2018
VÄLJASÖIT RIISIPERE KULTUURIMAJA EEST KELL 11
TURBA KAUPLUSE EEST 11
Hind 5 eurot (pilet + transport)
Ootame aktiivset osavõttu!

TALLINNA TOOMKIRIK
16. DETSEMBRIL
KELL 19
Saue Poistekoor
Saue Noorte Meeste Koor
Saue Segakoor
KONTSERT
Jõulupimedus ja valgus

ANU AUNA KOGUPERE SEIKLUSFILM
Eia jõulud Tõndikakul
ERISEANSS 21.12 kell 16
Piletid: 5/4 eur **LAAGRI KULTUURIKESKUSES**
KINODES 7. DETSEMBRIST
Piletid on müügil 30 minutit enne seansi algust kohapeal.
Lisainfo: Laagri kultuurikeskus, Veskitammi 8 Laagri, tel 6796765

Saue valla meistrivõistlused korvpallis
15. detsember 2018
Kell 11.00 Saue Gümnaasiumi saalis
Võistkonna suurus kuni 10 liiget.
Korraldaja: Saue Spordikeskus
Võistkondade registreerimine kuni 10. detsembrini!
Himo.hallist@sauespordikeskus.ee, tel. +3725222905

KUULUTUSED

TEENUS

SAUE LOOMAKLIINIK. Avatud E-R 15.00-19.00. L, P suletud. Telefon 6003382, info@sauekliinik.ee. Vältimaks asjatut ootamist, palume kliiniku telefonil aeg ette registreerida! Koduvisiidid.

Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raie ja puude hooldusloikust. Puude tervisliku seisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. SOODSAD HINNAD. Telefon 5220321, www.arbormen.ee.

Üldehitus, katused, fassaadid ja viimistlustööd. Kontakt: 53 529 476, mehitus@gmail.com.

MAJA ehitamine koos kõigi lahendustega, projekteerimine, kasutusluba. Kontakt: 53 529 476, mehitus@gmail.com.

Kivikorstnate ehitamine ja remont. Tel 518 8889.

Rassmer Ehitus OÜ teeb kiirelt ja kvaliteetselt ehitus ja remonditööd. Firma põhieesmärgiks on pakuda kliendile ehitusalaseid lahendusid ja taskukohasemaid hindu. Vaata kodulehte plaadipoisid.eu või helista tel 56822561.

Fekaalivedu, kogumiskaevude tühjendus! Helista ja küsi pakkumist. Tel 53 468 430

Kaubiku rent al 35 EUR päev. Veoteenus 80 senti km. Tel: 53060739. www.revalrent.ee

VEOTEENUS väikekaubikuga (kaubik 5m³; 1000kg + tenthagis 6m³; 510kg). Ka nädalavahetusel. Kuulutus ei vanane! Tel. 59040027; veoteenus@suhtlus.ee

Ohtlike puude langetus ja õunapuude loikus. 5210334

Saue Ilusalong (Sooja 1) ootab teid E-R kella 9.00-20.00, L. 10.00-17.00.

KINNISVARA

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Soovin osta garaažiboksi, mis võib vajada remonti. Tel 56214956.

Noor pere soovib osta maatüki või väikest suvilat. Tel 52 64 184.

OST/MÜÜK

Pere ostab nõukogudeaegseid lauanõusid ja lillevaase. Telefon 58599737, e-posti aadress tarbeklaas@hotmail.ee.

Soovin osta kiiresti sõiduauto, hinnaga kuni 1000 eurot. Võib olla ka ilma ülevaatuseta. Telefon 58190200, e-posti aadress Rain30@hotmail.ee.

Killustik, liiv, graniitkillustik, sõelutud põllumuld, sõnnik, kompostmuld, haljastusmuld, täitepinna, freesasfalt, tsementsegud. Erinevad kallurid 100kg - 8t. Tel: 501 5992

AUTODE, SÕIDUKITE JA TÖÖMASINATE KOKKUUOST! Võib pakkuda ka remonti vajavaid ja seisvaid masinaid! Ei pea olema ülevaatus ja kindlustust! Pakkuda võib kõike! Kuulutus ei vanane! Tel. 54 575 055

Müüme puitbriketti ja pelletit. Kvaliteetne kaup, toodetud Eestis. Info 55597572.

Müüa kuivad lõhutud kasehalud 40l võrkkotis hinnaga 3,50 EUR/kott. Transport Saue valla piires tasuta. 56914266

Müüa mett 7,50 eur/kg. Tellides vähemalt 3 kg on kojutoomine Laagris ja Saue linnas tasuta. Tellimine tel:53410200, e-mail:mesindustalu@gmail.com; kodulehel:www.mesindustalu.ee

Müüa kvaliteetset kodulindude täissõota (tibudele, noorkanadele, munevatele kanadele). Samas müüa noori munemist alustanud kanu (10eur tk). 5 km Keilast Saue vallas. Täiendav info 5860 5858.

Auto Ost. Ostan igas seisukorras sõiduautosi ja kaubikuid ka remonti vajavaid. Tel 53654085, skampus@online.ee

TÖÖ

AS M.V.Wool pakub tööd komplekteerijale (meesterahvale). Lisainfo telefonil 5123540

Keila Kooli algkoolimaja söökla pakub täiskohaga tööd kokale ja koka abile. Info tel 5054920, 6781006

Pakume tööd puhastusteenindajale Laagris (kontori ning üldpindade hoolduskoristus). Töö on osalise tööajaga ning E-R õhtusel ajal (L-P vaba). Tööaeg: 17.00-, töötajale vabalt valitud ajal. Tööaega objektil 2-3,5 tundi. Töötasu: 4€/h + transportdikompensatsioon. Lisainfo: 6228 591 (Anett) või e-post: personal@tphooldus.ee

Otsime oma kollektiivi õmblejaid. Omalt poolt pakume stabiilset töökohta arenevas väikefirmas.. Töö on mitmekülgne, kuna toodame väikepartiidena. Töötasu 800-1000€. Asume Saue, Kasesalu 12. Aneri Sport OÜ, 5137705

Otsime hoidjat peamiselt 2aastasele tüdrukule tööpäeval umbes 9 tunniks. Vahest on kodus ka 4a poiss ja 6a tüdruk. Elame Saue vallas Jõgisoo külas. Hoidjaid võib olla ka 2 inimest, kelle vahel nt nädala jagada saab. Palun võta minuga ühendust kristina.valiste@gmail.com või 5202919.

Otsime oma kollektiivi juuksurit ja ripsmetehnikut. Tel.6212021 või 5074466

Otsin Kernu maakodusse koduabilist, kes hoiab kodu korras, teeb süüa ja on seltsiks vanemale naisterahvale. Elamine kohapeal! Huvi korral info ylle@henris.ee või tel.5291779

MUU

Laagris Pajude pst kadunud siiami värvides emane kiisu, reageerib nimele Mjäu. Kui keegi märkab, siis palun anda teada 5561 7574.

Avaldame sügavat kaastunnet Anne Kenzapile perega kalli elukaaslase ja isa

LAURI TAMM

kaotuse puhul
Metsa 22 majaanikud

Südamlik kaastunne Astridile, Karinile ja Ivarile lastega ema, ämma ja vanaema

SIIRI RÄTSEPA

lahkumise puhul.
Perekonnad Aasjõe, Kalme, Oll, Tomberg, Lehtsalu ja Aibast

ADVENDIPIIDU

EAKATELE JA ERIVAJADUSTEGA INIMESTELE

kultuurikeskuses Laagris

7.DETSEMBRIL KELL 11

tervitusel, laulud ja tantsud, kohvilaud ja kingitused

Buss väljub küladest Laagrisse

Maidla mõisa juurest	9.15
Ääsmäelt Kasesalu	6 9.30
Uku bussipeatusest Pärnu mnt	9.40
Ailast (vana koolimaja juurest)	9.45
Valingult (mõisa juurest)	9.50
Vanamõisast Rõika tn ots	10.05
Alliku seltsimaja juurest	10.10
Hüüru veski juures	10.15
Harku teeristist	10.20

KERNU RAHVAMAJAS
22.12.2018.14.00

EAKATE JÕULUPIIDU

KÜLLA TULEB
KANDLEMEES SANDER

jõululaud ja jututuba...

OSAVÕTUS ANNA TEADA 17.detsembriks
tel.5052463

NISSI PIIRKONNA EAKATE JÕULUPIIDU

9. DETSEMBRIL
KELL 14.00

RIISIPERE KULTUURIMAJAS

KAVAS:
VÄIKESTE PÄKAPIKKUDE LAULUD

MARGUS TABORI ETENDUS
"MAMMA LOOD"

TANTSUKS MÄNGIVAD
VIRU-NIGULA RAHVAMUUSIKUD
KAETUD LAUD

OSAVÕTUS 2 €
VAJALIK EELREGISTREERIMINE
KUNI 25. NOVEMBRI
MERIKE KIISEL 5532953
VIIVE SUURSALU 56266062

KAUGEMALT TULIJATELE
TRANSPORDI VÕIMALUS

Haiba väiksed jõulud
9. detsembril kell 11.00-15.00

HAIBA MÕISAS
AVATUD KÄSITÖÖKODA
JA NOORTEKESKUS
KINGIPOOD JA TÖÖTOAD
KOHVIK JA FOTOSTUUDIO

LISAINFO: FB
TEL. 5342 3483

TOOMA-PÄEVAL

21. DETSEMBRIL
ÕHTUSEL AJAL
KULTUURIKESKUSES
JA PARGIS

KELL 16 ERISEANSS JÕULUFILM
„EIA JÕULUD TONDIKAKUL“ Piletid: 5/4 eur

KELL 17-20 LAAGRI JÕULUTURG

KÜLLA TULEB JÕULUVANA MARTIN

JÕULUMEELOLU LOOB SAUE
VALLA MÄNGUTEATER

KELL 18.30 SUUR TULESHOW

Saue Muusikakool

Pühapäeval,
9. detsembril
kell 12
Saue Kontserdisaalis

Jõna, jõna
jõulukene

Esinevad
Saue Poistekoori
ettevalmistuskoorid

8. DETSEMBRIL
2018
10.00-14.00

VÕTA AEGA JA TULE KOOS PEREGA
TURBA KOOLIMAJA

Jõululaadale

Uksed avab kohvik ja
fotostuudio

11.00 laadapäeva kontserdil esinevad
rahvatantsurühmad Harpel ja Tantsupõisik
ning Turba Kooli õpilased

KINGIKOTTI LEIAD MONUSIAID KÄSITÖÖTOOTEID, TALUTOODANGUT
HOTIDSEID JA MUUD

KAUPLAJATE NIMEKIRI AVATUD KUNI 7. DETSEMBELNI

INFO TELEFONIL 5281473 VÕI HUVIDURT@TURBAKOOL.EE

Heategevuslik JÕULULAAT

7. DETSEMBER 10:50 - 17:00
LAAGRI KOOLIS

Laadal kauplevad Laagri Kooli õpilased
Arveldamine toimub sularahas

Maidla Seltsimajas

JÕULUPIIDU

15 detsember 2018, kell 19.00

Tantsuks ansambel "Absolut-Lühis"
Lastele tuleb külla jõuluvana

- pilet 12 eur.
- põhikooli õpilane 6 eur.
- kuni 7 a.laps tasuta

Pileteid saab osta kuni
10 dets. Gerli käest
telef. 56499508 või
ambroosia@gmail.com
(pileteid piiratud arv)

Korraldaja: Urmo

HEAD HINNAD!

Detsember 2018. a

Saue Kaubakeskus
Kpl. Turba
Kpl. Nissi
Kpl. Laitse

KEILA
TARBIJATE ÜHISTU

Grite Blossom tuul. paber 4 rulli 3 kih.	Tere või 82% 200 g	Seakael talvise marinaadis Ranna Roots	Piparkoogitaigen 800 g Rõõmu Küpsetuskoda	Kohv President 500 g Paulig	Bosto riis 4 x 125 g valge ja pruun
					
1,60 € 1,15 € -28%	2,29 € 1,79 € -22% 8,95 €/kg	8,50 €/kg 5,99 €/kg -30%	3,60 € 2,70 € -25% 3,37 €/kg Kaunistusglasuur 100 g 0,99 € 9,90 €/kg	5,99 € 3,59 € -40% 7,18 €/kg	1,45 € 0,99 € -32% 1,98 €/kg

Ja veel palju häid pakkumisi kauplustes kohapeal

www.keilaty.ee

KUUSEHEKI
ELURAJON

Tule tutvu vastvalminud korteritega!

**ESIMENE
KLIENDIPÄEV**
15.12 kell 12 - 15.

UUSMAA
KINNISVARABÜROO

ESTMAK
CAPITAL

kuuseheki.ee

TEHNIKAKESKUS.EE
müük • hooldus • remont • rent

TOOME SINU
MURUNIIDUKI,
MURUTRAKTORI
JA TRIMMERI
ISE HOOLDUSESSE!

KAMPAANIA

VÕIDA ÕHTUSÖÖK KAHELE
TALLINNA TELETORNI
RESTORANIS

INFO: Keila Tehnikakeskus tel 51 900 402
www.tehnikakeskus.ee

eletorni
RESTORAN

**Uusaastapeod ja pidulikud
sündmused Kernu mõisas!**

- pidurüüs mõisa saalid
- pidulikud õhtusöögid
- suupiste- ja kohvilauamenüüd
- majutus koos hommikusöögiga
- abi korraldamisel

Mõisast leiab ruumid seminaride, koosolekute pidamiseks ning perekondlike tähtpäevade tähistamiseks.

kernumois@kernumois.ee, tel: 511 2424
Facebook.com/Kernumanor www.kernumois.ee
Kohatu küla, Saue vald, Harjumaa

GLASAKEN

**AKNAD
UKSED
VÄLISUKSED
LÜKANDUKSED**

**Ainult
meil
10 päeva
akende
valmimine!**

NUUR.

Tallinn: Laki 36
A sissekäik 3. korrus
Avatud: E-R 9-17
tallinn@glasaken.ee
reval@glasaken.ee
mob: 555 15 766
tel/faks: 6098 862

glasaken.ee

PARIM PAARISMAJA SAUEL
HINNAGA 170 000€
VAATA OMA SILMAGA
MAJA TEILE AVATUD
IGAL TÖÖPÄEVAL 10:00-17:30
TULE KOHALE!

TEL 56 202 051

**ENNE JÕULE
OSTJALE SUUR
ÜLLATUS!**

SEVE
www.seve.ee

Frens
Catering

Maitseelamus
vaid mõne hiirekliki
kaugusel

www.pood.frens.ee

#AEGMÜÜA

Kodu müümine võib olla keeruline
protsess. Mina olen siin, et Sind aidata!

Sinu kinnisvaramaakler
Saue vallas

**Taago
Laidoner**
5305 4488

ARCO VARA

LUME- JA LIBEDUSETÖRJE

Teede ja parklate puhastamine lumest,
soolatamine ja liivatamine.

Teenindame 24/7 nii ettevõtteid,
korterühistuid kui ka erakliente.

www.NiiduPartner.ee
+372 5332 2229

Joosep Matjuse loodusfilm

RIISIPERE KULTUURIMAJAS
10. DETSEMBRIL
KELL 12.30
PILETID 4€/SOODUS 3€

TURBA KULTUURIMAJAS
14. DETSEMBRIL
KELL 20.00

**TUULTE
TAHUTUD
MAA**

Kinodes alates 28. septembrist 2018

Produktioonid: RIIBO VÄSTRIK, KATRI RANNASTU Opetustööd: JOOSEP MATJUS, ATTE HENRIKSON, JAN HENRIKSSON Muusika: EETER Loodusfilm: VELLO BUNNEL. Hallitajad: BORRET KUUS. Montaaž: KATRI RANNASTU. Tootja: WILDKINO OÜ. Koostööpartner: MARCO POLO FILM AG

111 Eesti Kultuuripärandi ERK ERR Eesti Rahva Muuseum Tervise ja Fitnessi WDR SVT ESTIKO